

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK

Katedra mediální studií

Bakalářská práce

2024

Veronika Divišová

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK

Katedra mediálních studií

**Mediální obraz kauzy Jana Cimického ve
vybraných českých online médiích.**

Bakalářská práce

Autor práce: Veronika Divišová

Studijní program: Mediální studia

Vedoucí práce: Mgr. Karolína Hájková

Rok obhajoby: 2024

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 14. dubna 2024.

Veronika Divišová

Bibliografický záznam

DIVIŠOVÁ, Veronika. *Mediální obraz kauzy Jana Cimického ve vybraných českých online médiích*. Bakalářská práce (Bc). Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediálních studií. 2024, 79 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Karolína Hájková.

Rozsah práce: 134 994.

Abstrakt

Tato bakalářská práce s názvem *Mediální obraz kauzy Jana Cimického ve vybraných českých online médiích* se věnuje analýze reprezentace případu Jana Cimického, psychiatra obviněného ze sexuálního napadení, v českém online mediálním prostoru. Práce vychází z předpokladu, že média nastolují agendu a rámcují informace, které s k veřejnosti dostávají. Zároveň jsou objasněny klíčové pojmy související s kontextem kauzy, jako je sexuální obtěžování a násilí, viktimizace a kultura znásilnění. Jsou zmíněny i dopady na život oběti a jak se média mohou podílet na tzv. *sekundární viktimizaci*.

Pro analýzu práce využívá kvalitativní výzkumné metody, konkrétně metody zakotvené teorie, které práce popisuje v metodologické části. Dle předem vybraných kritérií došlo k výběru vzorku článků, které byly následně analyzovány. Analýza se zaměřovala na kategorie a vzorce, které se v médiích v kontextu této kauzy vyskytovaly, a následně je zasadit do širšího rámce.

Abstract

This bachelor thesis titled *Media portrayal of the „Jan Cimický“ case in the selected Czech online media* is dedicated to the analysis of the representation of the case of Jan Cimický, a psychiatrist accused of sexual assault, in the Czech online media space. The thesis is based on the assumption that the media set the agenda and frame the information that reaches the public. Key concepts related to the context of the case, such as sexual harassment and violence, victimization, and rape culture, are clarified. The impacts on the victim's life are also mentioned, and how the media can contribute to so-called *secondary victimization*.

For the analysis, the work uses qualitative research methods, specifically grounded theory methods, which are described in the methodological part. A sample of articles was selected according to predetermined criteria and subsequently analyzed. The analysis focused on the categories and patterns that occurred in the media in the context of this case, and then placed them within a broader framework.

Klíčová slova

Jan Cimický, Kultura znásilnění, Kvalitativní analýza, Mediální obraz, Mediální rámcování informací, Nastolování agendy, Sexuální násilí, Sexuální obtěžování, Viktimizace, Zakotvená teorie (GTM).

Keywords

Jan Cimický, Rape Culture, Qualitative Analysis, Media Portrayal, Media Framing Of Information, Agenda-Setting, Sexual Violence, Sexual Harassment, Victimization.

Title

Media portrayal of the „Jan Cimický“ case in the selected Czech online media.

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala hlavně mé vedoucí Karolíně Hájkové, za její čas, trpělivost a rady. Také děkuji svému okolí, které mě podporovalo v nelehkých chvílích.

Obsah

ÚVOD	1
TEMATICKÝ KONTEXT STUDIE	2
<i>OSOBA JANA CIMICKÉHO</i>	2
<i>KAUZA JANA CIMICKÉHO</i>	3
TEORETICKÁ ČÁST	7
1. SEXUÁLNÍ OBTĚŽOVÁNÍ.....	7
2. SEXUÁLNÍ NÁSILÍ.....	9
2.1. <i>GENDEROVĚ PODMÍNĚNÉ NÁSILÍ</i>	10
3. SEXUÁLNÍ NAPADENÍ (ÚTOK).....	11
4. OBĚŤ (VICTIM).....	11
4.1. <i>TYPY VIKTIMIZACE</i>	12
5. RAPE CULTURE „KULTURA ZNÁSILNĚNÍ“.....	13
5.1. <i>STEREOTYP „PRAVÉHO ZNÁSILNĚNÍ“</i>	13
5.2. <i>HNUTÍ ME TOO</i>	16
6. OZNAMOVÁNÍ.....	18
7. NÁSLEDKY SN NA ŽIVOT OBĚTI.....	20
METODOLOGICKÁ ČÁST	21
1. CÍL PRÁCE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY.....	21
2. METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA VÝZKUMU.....	21
2.1. <i>NASTOLOVÁNÍ AGENDY</i>	22
2.2. <i>MEDIÁLNÍ RÁMCOVÁNÍ (framing)</i>	24
3. ZVOLENÉ VÝZKUMNÉ METODY.....	25
3.1. <i>KVALITATIVNÍ VÝZKUM</i>	26
4. ZAKOTVENÁ TEORIE (GTM).....	27
4.1. <i>KÓDOVÁNÍ – tematické rozkrytí textu</i>	28
5. VYMEZENÍ KÓDOVACÍ JEDNOTKY – VZOREK.....	30
PRAKTICKÁ ČÁST	33
SEZNAM KÓDŮ:.....	35
ZJIŠTĚNÍ ANALÝZY:.....	39
VZTAHY MEZI KÓDY.....	58
ZODPOVĚZENÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK.....	59
ZÁVĚR:	61
SUMMARY	63
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:	65
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY (INTERNETOVÉ ZDROJE):	68
TEZE:	74
SEZNAM PŘÍLOH	80

ÚVOD

Tato bakalářská práce si klade za cíl objasnit, jak média prezentovala kauzu Jana Cimického, obviněného psychiatra ze sexuálního násilí od mnoha žen. V české společnosti se jedná o jednu z nejzávažnějších kauz týkající se sexuálního násilí, která také vyvolala širokou společenskou debatu.

Specifická je svým kontextem, kdy vypukla z nenadání, po rozhodnutí bývalého prezidenta Miloše Zemana Cimického ocenit za celoživotní zásluhy. V tu chvíli promluvila první oběť, což ve veřejnosti způsobilo diskuse nejen o sexuálním násilí. Zajímavá je také povahou pozice Cimického, kdy tyto útoky mířil proti svým pacientkám, které vydíral, a i přestože to bylo ve společnosti mnoho let známé, činy mu i tak procházely. V práci se tedy dotýkáme i mocenských pozic a možností jejich zneužití.

Práce je strukturována do tří hlavních částí, kterou je část teoretická, metodologická a praktická. V první poskytujeme tematický kontext kauzy a teoretická východiska týkající se sexuálního obtěžování a násilí, vyjasnění základních pojmů a právních rámců s touto problematikou spojených.

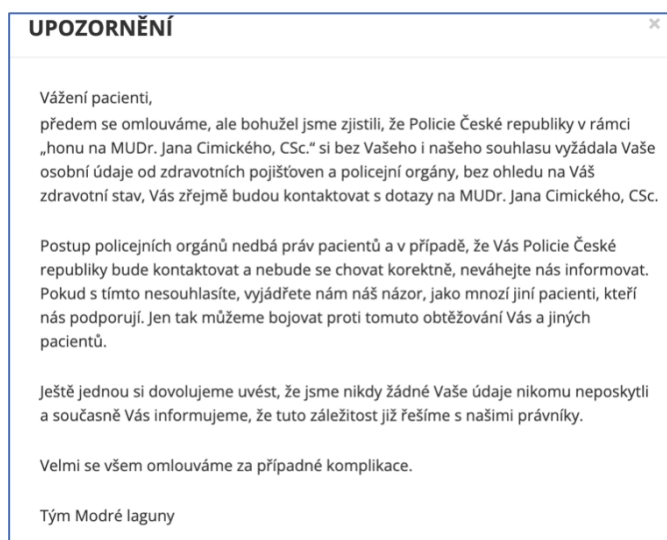
V metodologické části je představena použitá výzkumná metoda a potřebné koncepty, jako je teorie nastolování agendy a mediálního rámcování, které umožňují hlubší pochopení toho, jak média utvářejí diskurz o kauze. Zde také definujeme klíčové výzkumné otázky a popisujeme vzorek mediálních výstupů, které byly analyzovány.

V poslední, praktické části tento vzorek blíže popíšeme a objasníme, jakými kroky k němu došlo. Prezentujeme také výsledky analýzy vybraných článků, kde prostřednictvím detailního popisu kódů ilustrujeme, jak média konstruují narativ kauzy Cimického.

TEMATICKÝ KONTEXT STUDIE

OSOBA JANA CIMICKÉHO

Jan Cimický je psychiatr, básník, spisovatel a překladatel. Narodil se roku 1948 v Praze, kde i v roce 1972 vystudoval Fakultu všeobecného lékařství Univerzity Karlovy. Mezi lety 1981 a 1996 působil jako primář socioterapeutického a rehabilitačního oddělení v Psychiatrické léčebně v Bohnicích. Po 15 letech pozici opustil kvůli nařčení ze sexuálního obtěžování žen, což bude blíže uvedeno v následující kapitole. Roku 1996 otevřel centrum duševního zdraví *Modrá laguna* v Dejvicích na Praze 6, kde pracuje několik dalších psychiatrů. Momentálně praxi nevykonává kvůli probíhajícímu trestnímu řízení. Centrum bylo zavřeno kvůli vyšetřování, nyní už je ale opět v provozu (Modrá Laguna, 2024).

*Obrázek 1: Vložené upozornění personálem Modré laguny po vstupu na jejich webové stránky.
Zdroj: Modrá laguna.*

Cimický léta patřil k vlivným českým psychiatrům. Prezident Miloš Zeman se rozhodl Cimického za nejen jeho lékařské, ale hlavně i za kulturní zásluhy vyznamenat státním vyznamenáním. Večer 28. října 2021, při zveřejnění seznamu jmen navržených na medaili za zásluhy o stát v oblasti kultury, se tam tedy objevilo i Cimického jméno. Na tuto událost za několik hodin poté reagovala zpěvačka Jana Fabiánová a započala tak celou kauzu (Seznam Zprávy, 29.10.2021).

KAUZA JANA CIMICKÉHO

Večer 28. října 2021 zveřejnila zpěvačka Jana Fabiánová na svém facebookovém profilu příspěvek, který později smazala. Zanedlouho se k Fabiánové připojily další ženy s obdobnou zkušeností.

„Prohlašuji na svou čest: "MUDr. Jan Cimický mě sexuálně napadl za dveřmi své ordinace, když mi nebylo ještě ani 23 let." Dodatek: Mlčela jsem mnoho let, protože mě tehdy moje matka, paní Naďa Urbánková, varovala před důsledky zveřejnění celé situace a riziky pomsty od agresora. Nyní ovšem již nemohu dále mlčet. Protestuji tímto veřejně proti ocenění Jana Cimického prezidentem České republiky. Podle mého názoru měl MUDr. Jan Cimický již dávno odejít z veřejného prostoru a doufat, že jeho oběti budou i nadále mlčet. Fakt, že se rozhodl přijmout z rukou prezidenta ČR medaili za zásluhy je pro mě poslední kapkou, kterou můj pohár mlčení definitivně přetekl. Sexuální predátor, který se desítky let schovává za lékařský titul by neměl získat ocenění za zásluhy v naší zemi. Jana Fabiánová (Zápal, Extra.cz, 29.10.2021).“

V reakci na veřejné diskuse ohledně potenciálního přijetí státního vyznamenání Cimickým se dle ČT24 (Škoda, 2021) premiér České republiky Andrej Babiš vyjádřil, že by bylo vhodné, aby Cimický nejdříve vyjasnil situaci a napravil svou reputaci, než by jakékoli ocenění přijal. Cimický se později rozhodnul vyznamenání nepřijmout. Veřejně obvinění popřel a uvedl, že si není vědom žádných profesních či osobních pochybení. Dále vyjádřil názor, že obvinění ze strany paní Fabiánové bylo motivováno snahou získat publicitu na jeho úkor, a zároveň ho diskreditovat v době, kdy měl být veřejně oceněn za jeho celoživotní profesní přínos (iDNES.cz, 1.11.2021).

Fabiánová byla první, která na toto téma veřejně promluvila. Její zkušenost s traumatizující událostí poprvé odhalila v rámci televizního pořadu *13. komnata* vysílaného Českou televizí v říjnu 2021, avšak v tomto přenosu ještě nebyla identita psychiatra odhalena. Vyjádřila, že během návštěvy psychiatra, ke kterému se obrátila pro profesionální pomoc po rozpadu svého manželství, došlo v ordinaci k sexuálnímu napadení (Česká televize, 2021). Pro Aktuálně.cz, konkrétně v pořadu DVTV Fabiánová sdělila, že o této události informovala svou matku a také lékařku. Nicméně od nic byla odrazována incident oznamovat z obavy před potenciální odvetou ze strany významného a veřejně známého lékaře, který by mohl

zapříčinit negativní dopady na její vzdělávání a budoucí kariéru. Lékařka já prý sdělila, že slyšela o podobných případech od jiných pacientek, avšak nebyla schopna nabídnout pomoc a naznačila, že Fabiánová musí najít další možné oběti sama. Rozhodnutí zveřejnit identitu lékaře bylo podle Fabiánové motivováno faktem, že by dotyčný měl být veřejně oceněn (Rozsypal, 2022).

Nedlouho po zveřejnění příspěvku Jany Fabiánové se k ní připojily další ženy. Konkrétně 7. listopadu 2021 se anonymně ozvaly 3 ženy a promluvily v pořadu *168 hodin* na České televizi. Jednu z nich měl Cimický údajně sexuálně zneužívat celý její pobyt v léčebně v Bohnicích, a vydírat elektrošoky, pokud by o situaci nemlčela. Tvrzení potvrdila sexuoložka Hana Fifková, ke které docházela po propuštění z léčebny na terapii (Gavríněv, 2021). Pacientky, které byly ve zdravotní péči Cimického, se nacházely ve zranitelném psychickém stavu, což bylo i důvodem jejich hospitalizace. Byly tak částečně omezeny ve své autonomii a staly se závislé na rozhodnutích zdravotního personálu.

Obrázek 2: Příspěvek Marty Hynkové Vrbové na sociální síti Instagram, 8.11.2021
Zdroj: Instagramový profil Vrbové.

Se svým příběhem se na sociálních sítích podělila i moderátorka České televize Martina Vrbová Hynková, která 9. listopadu 2021 příběh detailněji sdělila v DVTV pro Aktuálně.cz. Byla první ženou, která promluvila ne jakožto Cimického bývalá pacientka, ale jako kolegyně. Po dobu téměř jednoho roku spolupracovali na pořadu pro Českou televizi a během této doby nedošlo k žádnému pokusu o kontakt mimo profesionální rámec, až do okamžiku,

kdy se s ním setkala osobně v jeho ordinaci *Modrá laguna* bez přítomnosti dalších členů štábu, aby společně projednali scénář. Měl je v ordinaci zamknout a následně ji sexuálně napadnout. Uvedla, že promluvila, aby podpořila výpovědi žen, které jsou částí společnosti zlehčovány a bagatelizovány. Svou výpověď považovala za důležitou, protože nebyla pacientkou, nýbrž kolegyní, což by mohlo eliminovat případné spekulace o jejím psychickém stavu v kontextu incidentu.

Podle reportáže Jany Peroutkové na ČT24 ze dne 9. listopadu 2021, praktiky Jana Cimického byly v oboru psychiatrie považovány za naprosto nepřijatelné, jak uvádí bývalý ředitel Psychiatrické léčebny Bohnice Zdeněk Bašný, a advokátka Lucie Hrdá specializující se na rodinné právo. Bašný potvrdil obdržení dvou věrohodných výpovědí, které popisovaly podobné události a postupy, jako ty, které po říjnu 2021 vyšly najevo. Většina těchto svědeckých, vztahujících se k sexuálnímu násilí a obtěžování, se časově shoduje s obdobím, kdy Cimický působil jako primář v psychiatrické nemocnici Bohnice (Peroutková, 2021).

Případem se začala zabývat policie a vyzvala další potenciální oběti, k podání výpovědi. Už za pět měsíců od spuštění trestního řízení, na konci března 2022, kriminalisté Cimického obvinili za 29 případů znásilnění a vydírání (Glaserová, 2022). K návrhu na podání obžaloby přistoupili v říjnu téhož roku a poslali ho na Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 8. Podle obžaloby se měl Cimický dopustit 28 případů znásilnění a vydírání pacientek od roku 1980 do roku 2016. Po měsíci státní zástupce kauzu vrátil policii k došetření, kvůli tomu, že většina stíhaných skutků byla seznána jako promlčená (Schröderová, 2022).

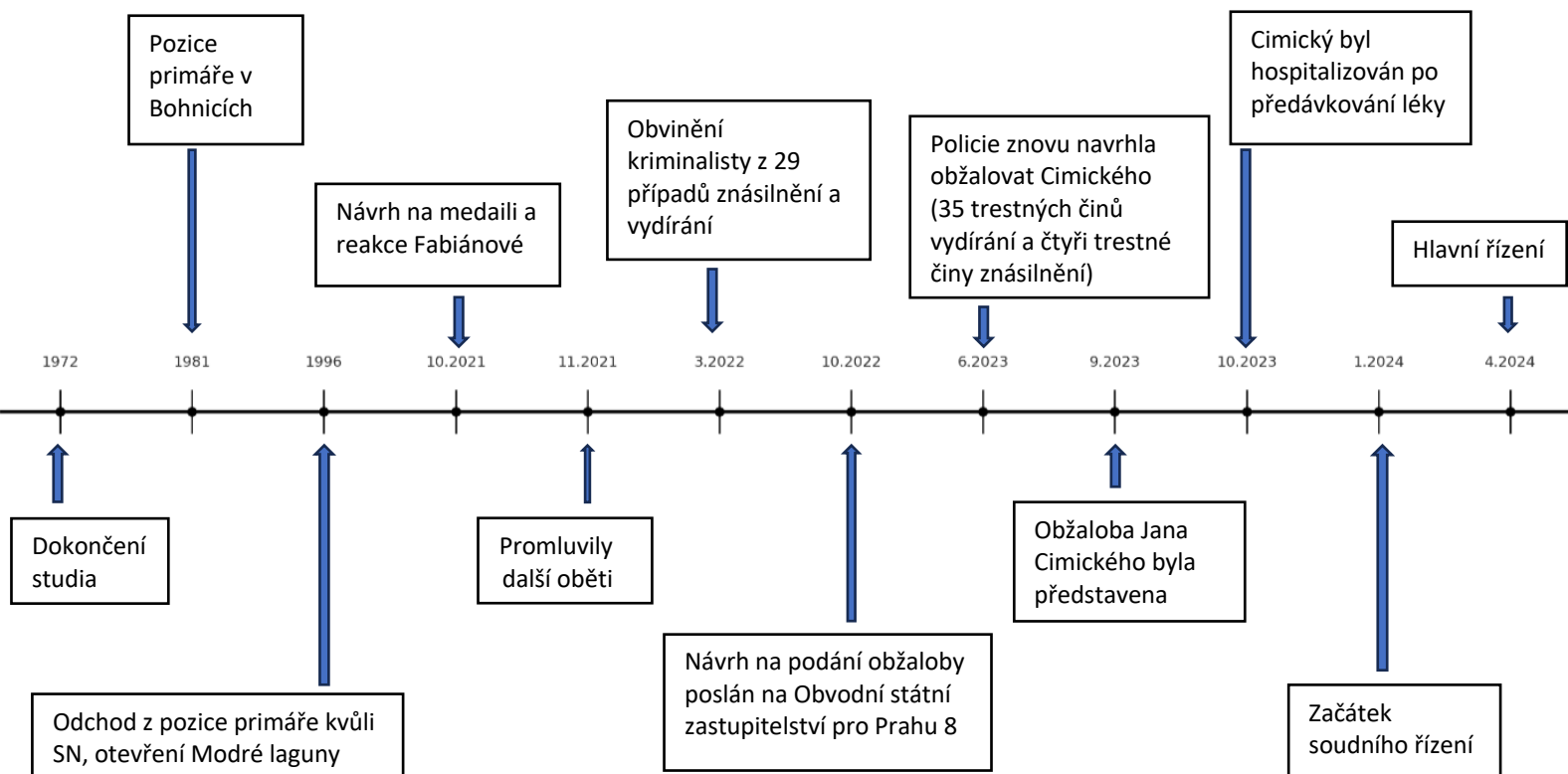
Kriminalisté tak museli případ znovu otevřít a za účelem obhajoby před soudní instancí, museli jednotlivé případy dát do časové řady tak, aby je bylo možné vyhodnotit jako jeden pokračující útok (Schröderová, 2022). Tomu se tak stalo v červnu 2023 a policie znovu navrhla obžalovat Cimického. Tentokrát za 35 samostatných trestných činů vydírání a čtyř trestných činů znásilnění, a to mezi roky 1979 až 2018. Státní zástupce ho obžaloval po třech měsících, tedy v září 2023 (Vochozková, 2023).

V říjnu téhož roku byl Cimický hospitalizován ve Střešovické nemocnici, kam byl přivezen v bezvědomí. Dle lékařů se předávkoval léky ve své ordinaci. Cimický poslal žádost o odročení kvůli jeho zdravotnímu stavu, Obvodní soud pro Prahu 8 ale žádost nepřijal a šetření mělo začít 7. listopadu (Schröderová, 2023). Nakonec se ale kvůli nemoci předsedy trestního senátu

posunulo na začátek následujícího roku, a to na 4. ledna 2024. Státní zástupkyně Martina Adámková představila obžalobu, která se týká 39 skutků spáchaných v období od roku 1979 do roku 2019, zahrnující osahávání, pokusy o líbání, otírání se penisem o pacientky, masturbaci před nimi, nebo vyptávání se na intimní záležitosti. Některé oběti v době těchto činů nebyly plnoleté. Cimický podle obžaloby cílil převážně na pacientky Psychiatrické nemocnice (Šindlerová a Chodil, 2024).

Adámková navrhla tříleté odnětí svobody a zákaz vykonávání lékařské profese, konkrétně za čtyři případy znásilnění a 35 případů vydírání. Cimický obvinění popřel a ve své obhajobě prohlásil, že si možná některé pacientky jeho jednání vyložily špatně a omluvil se za jakékoliv profesní selhání (Šindlerová a Chodil, 2024).

Poškozené byly od soudce Petra Nováka klasifikované jako zvlášť zranitelné oběti a zakázalo se zveřejnění jejich osobních údajů. Další jednání se naplánovalo na konec února. Jednání, kde se vyslyšeli svědci se odehrálo 22. února, ale už bez přístupu veřejnosti o čemž rozhodl soudce z obavy, že by ve výpovědích mohly zaznít citlivé informace. Hlavní řízení je nařazeno na duben 2024 (Šindlerová a Chodil, 2024).

Graf 1: Časová osa osoby a kauzy Jana Cimického. Zdroj: vlastní zpracování.

TEORETICKÁ ČÁST

1. SEXUÁLNÍ OBTĚŽOVÁNÍ

Sexuální obtěžování je nevhodné a nežádoucí chování sexuální povahy, jehož cílem je snaha získat, zvýšit nebo potvrdit si svoji převahu nad druhým člověkem (Kuruc a Valkovičková, 2020: s. 5). Někdy je na sexuální obtěžování, a na další sexuálně trestné činy, nahlíženo jako na projev sexuální touhy a uspokojení sexuálních potřeb pachatele na těle oběti (Kalibová, 2014: s. 57). V první řadě se ale jedná o používání sexuality jakožto degradujícího nástroje k uplatnění moci, kontroly a dominance nad druhým člověkem, kdy tyto akty sexuálního charakteru nejsou nutně cílem samy o sobě (Křížková et al., 2005). Někteří odborníci poukazují na fakt, že výraz „sexuální“ je zavádějící, a že mnohem jasněji podstatu problému vystihuje výraz „sexualizovaný“ (Chromová, 2014: s. 16).

Můžeme nacházet různá dělení sexuálního obtěžování (dále jen **SO**), neexistuje totiž jedna ucelená definice. Často se jednotlivé kategorie doplňují či překrývají, a je obtížné je exaktně definovat. Nejde totiž jen o jednání samotné, ale i o to, jak takové jednání dopadá na obtěžovanou osobu. Zároveň to, co pro jednoho člověka může být přijatelné, je pro druhého už nepřijatelné.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání popisuje sexuální obtěžování jako „Pokud dojde k jakékoli formě nežádoucího chování sexuální povahy, vyjádřeného verbální, neverbální nebo fyzickou formou, které má za účel nebo za následek narušení důstojnosti osoby a vytvoření zastrašující, nepřátelské, ponižující, pokořující nebo urážlivé atmosféry (EU, 2006).“ V Česku je v antidiskriminačním zákoně č. 198/2009 Sb. o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací ještě doplněno: „(...) nebo které může být oprávněně vnímáno jako podmínka pro rozhodnutí ovlivňující výkon práv a povinností vyplývajících z právních vztahů (Česko, 2009).“

S těmito právními definicemi, ustanovenými Evropskou unií i Českou republikou, souzní mnoho dalších zemí, odborných institucí a výzkumů. Vychází z nich, že se SO dělí na dva hlavní typy:

- Prvním je SO „*quid pro quo*“ (neboli „něco za něco“), při kterém dochází k nátlaku či vydírání ze strany pachatele, který má obvykle vyšší postavení nebo moc nad obětí (např. nadřízený/á nad podřízeným/ou, profesor/ka nad studentem/kou, lékař/ka nad pacientem/kou apod.) (U.S. EEOC, 1990). Mocenský vztah je zde asymetrický a dochází k jeho zneužití k dosáhnutí protislužby. Pachatel požaduje sexuální chování či služby výměnou za získání určitých výhod (např. pracovní příležitosti, povýšení, lepší známky, lepší péči) nebo naopak vyhnutí se trestům (např. propuštění, snížení platového ohodnocení, horší známky či nepuštění ke zkoušce) (Smetáčková et al., 2009: s. 10-11; Brase a Miller, 2001).
- Druhým typem je SO v nehostinném prostředí. Tento typ je výrazně obtížnější rozpoznat, protože zahrnuje různé podoby i závažnosti projevů, které ani nemusí být na první dojem zcela zřejmé. Dochází při něm k vytváření nehostinného, nepřátelského či zastrašujícího prostředí, které znepríjemňuje či ztěžuje výkon. Může jít o nežádoucí fyzický kontakt, nevhodné vizuální materiály, nevhodné vtipy či poznámky, sexuální nabídky apod. Tento typ se častěji vyskytuje ve vztazích, které jsou si mocensky rovny (např. spolupracovníci, spolužáci) (Smetáčková et al., 2009: s. 11).

Dále podle typu projevu můžeme rozlišovat tři základní formy SO, a to verbální, neverbální a fyzické. Ve všech případech se jedná o nepříjemnou sexuální pozornost, které proměňuje vztah na sexualizovaný, a druhou osobu, oběť, staví do role objektu sexuálního zájmu. Verbální útoky jsou nejčastější formou, kdy se jedná o sexuální poznámky, narážky, nabídky, sexuálně zabarvené konverzace, e-maily, zprávy a flirtování, dotazování na sexuální a intimní život, nebo naopak přílišné sdílení svého (DAS, 2018).

Mezi neverbální útoky řadíme vydávání obscénních gest nebo zvuků (jako je například hvízdání, ang. *catcalling*), zírání i vystavování sexuálně zabarvených fotek/obrázků. Do poslední kategorie, tedy fyzického SO, řadíme narušování fyzických hranic, přehnané dotýkání se, tedy i dotyky, které nejsou nezbytně nutné, sexuální nátlak, až dokonce znásilnění (Smetáčková et al., 2009). Fyzické SO má velmi tenkou hranici se sexuálním násilím, oba případy se týkají nevhodného nebo nežádoucího sexuálního chování, ale liší se ve stupni

intenzity a povaze aktů. SO je na rozdíl od fyzického/sexuálního násilí hůře prokazatelné a trestně postížitelné, protože jde převážně o násilí, které má psychickou povahu, jako jsou např. poznámky a narážky, které jsou společností tolerovány (Křížková et al., 2005, s. 7-8).

2. SEXUÁLNÍ NÁSILÍ

Trestní právo České republiky rozlišuje několik druhů zločinů, které jsou řazeny do kategorie trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Sexuální násilí v českém právním řádu je částečně definováno v § 401 *trestního zákoníku*, který jako útok proti lidskosti klasifikuje znásilnění, sexuální otroctví, vynucenou prostituci, vynucené těhotenství, vynucenou sterilizaci a další podobné formy sexuálního násilí. Avšak termín "sexuální násilí" není v rámci české legislativy přesně vymezen, což kontrastuje se situací u "sexuálního obtěžování", které je právně specifikováno a je součástí antidiskriminačního zákona (Česko, 2009; Kalibová a Houžvová, 2014: s 31-38).

Appeltova (et al., 2016: s. 74) výstižně přeložila definici sexuálního násilí (dále jen SN) Světové zdravotnické organizace (WHO) jako *„jakékoli sexuální jednání zahrnující pokusy o dosažení sexuálního styku, nežádoucí sexuální poznámky a návrhy, činy směřující k obchodování s lidmi či jinak namířené proti sexualitě jedince, které využívají nátlak. Může být prováděno kýmkoli, nezávisle na vztahu mezi obětí a pachatelem, a v jakémkoli prostředí včetně domova a práce.“* Jak definice uvádí, SN se odehrává na různých místech, v různých kontextech a různými způsoby. Často dochází k násilí v rámci partnerství nebo manželství, kdy si pachatel myslí, že má na dané jednání nárok a je legitimní, protože je s obětí ve vztahu/svazku. SN se také často vyskytuje v kontextech války nebo konfliktů, kde je sexuální násilí používáno jako zbraň proti obyvatelstvu nebo jako část systematického útlaku. Může docházet na příklad k systematickému znásilňování, jehož součástí je i vynucené otěhotnění nebo sexuální otroctví. Řadíme sem i tzv. „tradiční formy SN“, kdy se jedná například o vynucené či rodinou předem dohodnuté svatby (Jewkes et al., 2002: s. 149). Jedná se také i o situace, kdy druhá osoba není schopna dát souhlas, nebo naopak odmítnout. Řadíme sem tedy i sexuální zneužívání dětí, nebo osob s fyzickým či duševním deficitem. Důvod z neschopnosti dát souhlas či situaci odmítnout může být i z důvodu intoxikace, jazykové bariéry nebo spánku (Chromová, 2014: s. 19).

Centrum pro prevenci a kontrolu nemocí definuje SN konkrétněji, a to jako *„pokus o, nebo dokonaný kontakt mezi penisem a vaginou nebo penisem a konečníkem, který zahrnuje*

penetraci (i nepatrnou), kontakt mezi ústy a penisem, vaginou nebo konečníkem, penetraci vaginy nebo konečníku jinou částí lidského těla nebo předmětem, přinucení k penetraci jiné osoby, úmyslný tělesný kontakt na genitálu, konečníku, tříselech, prsou, vnitřních stehnech nebo hýždích (bud' přímo, nebo přes oblečení), nebo bezkontaktní činy sexuální povahy – např. voyeurismus, sexuální obtěžování (verbální či prostřednictvím chování). Všechny výše uvedené činy jsou kvalifikovány jako sexuální násilí, pokud jsou spáchány proti někomu, kdo k nim nedal souhlas, nebo je nemohl odmítnout“ (Basile et al., 2014, s. 11-12; Chromová, 2014: s. 19).

2.1. GENDEROVĚ PODMÍNĚNÉ NÁSILÍ

Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026 genderově podmíněné násilí definuje jako: „veškeré akty fyzického, sexuálního, psychického, ekonomického či dalších forem násilí, které jsou cíleny na ženy z důvodu, že jsou ženami či na muže z důvodu, že jsou muži, anebo akty tohoto násilí, které nepřiměřeně dopadají na ženy či na muže (Úřad vlády, 2023: s. 6).“

Při tomto typu násilí dochází k uplatňování genderových stereotypů, na základě představy, že se všichni dělí na dvě odlišné skupiny s odlišnými atributy, a to na muže a ženy. Je zde představa, co by „správný muž“ a „správná žena“ měli dělat, umět a jak by měli vypadat. Tuto idealizovanou a stereotypní představu o tom, že každé pohlaví má v životě své přirozené roli, nazýváme *heteronarmativita* (Robinson, 2016). Společností jsou navíc dle hierarchického uspořádání upřednostňovány „mužské“ kvality. Kromě životního stylu každé skupiny je zde zakořeněná i představa „klasické“ sexuální orientace (tedy heterosexuální) a genderové identity (Pollitt et al., 2021).

V případě genderově podmíněného násilí tedy dochází k násilí popsaném v minulé kapitole, ale na základě stereotypních představ o jednotlivých pohlaví, sexuální orientaci nebo genderové identity, nad lidmi, kteří tradiční představy nesplňují. Genderová nerovnost je jeden z mnoha faktorů, ve kterých koření sociální problémy spojeny (nejen) se sexuálním násilím (Kutálková, 2014: s. 10-11).

3. SEXUÁLNÍ NAPADENÍ (ÚTOK)

Sexuální napadení, označované také jako útok, je přímá realizace jakékoliv formy SN, která může trvat od několika minut až po dny. Takovýto útok může být mířený jak na ženy, tak i muže a děti, ze statistik ovšem vyplývá, že většina sexuálních útoků je vedena ze strany mužů proti ženám (Basile a Saltzman, 2009: s. 9; Chomová, 2014, s. 16).

Důležité je také zmínit, že ve společnosti dominuje představa, že se sexuálního násilí nejčastěji dopouští osoby, které oběť neznala, to je ovšem jen zlomek případů. Ukazuje to i *Analýza mediálního zobrazování genderově podmíněného násilí* pro vládu ČR z roku 2016, dle které média zužují sexuální násilí nejčastěji na znásilnění a vytváří obraz, že útok probíhá na neznámém místě a neznámou osobou (Appeltoová et al., 2016: s. 65). Naopak nejméně je věnována pozornost SN v rámci partnerství, manželství a expartnerských vztahů (Appeltoová et al., 2016: s. 28).

Jako druhý nejčastější druh SN je zmiňováno zneužívání. Ve veřejném diskurzu je tedy nejčastěji hovořeno o obětech znásilnění a zneužívání, což redukuje široký záběr problematiky SN pouze na nejzávažnější formy (Chromová, 2014: s. 15). To, co je nejčastěji jmenováno ale neznamená nejčastěji vyskytované (Basile et al., 2014). Tento fakt spolu s komplexností forem SN odráží v nejednotnosti dat některých statistik, kdy není jasné, co bylo měřeno a zkoumáno (Chromová, 2014: s. 15).

Na konci této podkapitoly musíme zmínit, že velmi nedávno, konkrétně 20.12.2023, vláda schválila změnu definice znásilnění. Novela vstoupila v platnost 1.1.2024. Novela trestního zákona vychází z principu *"ne znamená ne"*, kde nesouhlas nemusí být vyjádřen pouze slovy, ale může být signalizován i gesty, pláčem, nebo zaujetím obranného postoje (Chodil a Lucovič, 2023). Jelikož ale kauza, šetření a soudní jednání započaly už před touto redefinicí, v této práci budeme pracovat s původními definicemi.

4. OBĚŤ (VICTIM)

Během sexuálního násilí dochází k viktimizaci, tedy procesu, kdy dochází k psychické anebo fyzické újmě jedince. Poškozený člověk se tak stává obětí. Oběť trestného činu je dle *zákona č. 45/2013 Sb. (Zákon o obětech trestných činů a o změně některých)* „fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena škoda nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil nebo měl obohatit.“ Oběť má právo

na odbornou a právní pomoc, právo na informace, právo na ochranu soukromí, právo na ochranu před druhotnou újmou (sekundární viktimizace) a právo na odškodnění (Česko, 2013).

4.1. TYPY VIKTIMIZACE

Viktimizace dělíme na primární, sekundární, někdy i terciální, tu ovšem v práci nebudeme probírat. Primární viktimizace je u trestného činu nevyhnutelná a zahrnuje přímá poškození fyzického i psychického charakteru vázané k trestnému činu. Sekundární viktimizace není spojená s konáním pachatele, dochází k ní až po spáchání trestného činu a můžeme ji tak nazývat *viktimizací nepřímou* (Moravec, 2020: s. 176-178). Tento koncept upozorňuje na potřebu poskytovat zvýšenou ochranu a zohledňovat specifické potřeby těchto osob ve fázi vyšetřování, stíhání a poskytování pomoci, což by mělo vést k tomu, aby se s obětí zacházelo citlivě a respektovaly se individuální potřeby s ohledem k charakteru trestného činu. Upravuje se i průběh trestného řízení, kdy se oběť nemusí potkat s pachatelem, nebo si může zvolit, zda výslech povede žena nebo muž. Cílem je ochrana před sekundární viktimizací (Kalibová a Houžvová, 2014: s. 56). Ne každá oběť ji musí zažít, je vyhnutelná, ale i přesto k ní často dochází. Jak bylo výše zmíněno, zákon se snaží sekundární viktimizaci minimalizovat, dochází k ní totiž primárně během kontaktu oběti se sociálním prostředím¹ a reakce onoho prostředí. S použitím správných postupů ji tedy lze předejít nebo minimalizovat (Kalibová a Houžvová, 2014: s. 45-50). V zákoně je kladen důraz, aby ze strany zapojených orgánů a osob, které informace poskytly, nedošlo ke zveřejnění informací, které by mohly odhalit totožnost oběti nebo oběť jinak poškodit (Kalibová a Houžvová, s. 46).

Zapojené orgány, tedy především policie a soudy, jsou primárním zdrojem informací pro média. Média se na sekundární viktimizace podílejí nejčastěji tak, že konstruují a popisují detaily průběhu trestného činu, což například celý akt trestného činu znásilnění kvůli detailnímu popisu (včetně toho, co měla oběť na sobě nebo jak dlouho akt trval), erotizuje (Appeltoová et al., 2016). K obětem trestných činů této povahy by se mělo chovat individuálně, s respektem, pochopením a šetrností, a vyvarovat se stereotypizaci a mýtů, které jsou trestným činům přisuzovány. Pokud tato kritéria nejsou splněna, oběť je znovu zatížena, a trauma se prohloubí a prodlouží (Kalibová a Houžvová, 2014: s. 46-51).

¹ Sociální prostředí zahrnuje jak instituce, tak jednotlivce, se kterými se oběť může setkat během procesu. Sem patří interakce s trestnými orgány, policií, novináři, sociálními pracovníky nebo soudními znalci.

Specifickým druhem sekundární viktimizace je *obviňování oběti* (anglicky „victim blaming“), kdy dochází k obviňování oběti z toho, že si za čin, který se jí udal, může sama. Může jít o argumenty, že byla obětí s nevhodným člověkem nebo na nevhodném místě, že byla obětí vyzývavě oblečená, nebo že se obětí chovala koketně (CRCVC, 2009). Roli zde hraje také stereotypizace, jak by měla „správná obětí“ vypadat. Na obětí je zde nahlíženo jako na slabé a pasivní objekty, které násilí vyhledávají a podřizují se mu. Jak už bylo v práci zmíněno, SN souvisí s tématem moci ve společnosti, což se propisuje i do obviňování oběti. O osobnostech (nejčastěji mužích), které mají vysoké postavení, se referuje odlišně a často je společnost hájí. Spolu se stereotypizací můžeme v médiích (ale nejen tam) najít tendenci SN bagatelizovat, což snižuje hodnotu výpovědi oběti a závažnost celé situace (Appeltoová et al., 2016: s. 66). Výzkum provedený organizací Amnesty International odhalil, že veřejnost nemá dostatečné povědomí o problematice násilí páchaném na ženách. Existuje tendence k stereotypnímu myšlení, při kterém se ženy nevidí primárně jako oběti, ale jsou často vnímány jako spoluviníka (Amnesty International, 2018).

5. RAPE CULTURE „KULTURA ZNÁSILNĚNÍ“

Kultura znásilnění (anglicky *rape culture*) popisuje společnost, v jejíž kultuře je zakořeněná představa, že SN je normální a nevyhnutelná součást života. Znásilnění, i jeho dopady, jsou trivializovány, zlehčovány nebo ignorovány, a to skrze řadu mechanismů, včetně médií, jazyka, práva a dalších sociálních institucí. Tato kultura často podporuje genderové stereotypy, heteronormativitu, propaguje myšlenky mužské dominance a ženské podřízenosti, a přehlíží nebo odmítá souhlas jako klíčový prvek sexuálních vztahů (Kutálková, 2014: s. 10). Zároveň může být kultura znásilnění dále přispívat k viktimizaci obětí, a tedy být důvodem proč se oběti bojí násilí nahlásit, a to do určité míry udržuje existenci SN. V této kultuře se učí jak „nebýt znásilněn“, spíše než jak „neznásilňovat“ (UNH, 2024).

5.1. STEREOTYP „PRAVÉHO ZNÁSILNĚNÍ“

Mýty a stereotypy spojené se SN ovlivňují nejen společnost, ale i interpretační praxe orgánů činných v trestním řízení. Jeden z nejzávažnějších je právě stereotyp „pravého znásilnění“ (anglicky *real rape stereotype*). Jedná se o představu, jak by znásilnění mělo vypadat, a když nejsou tyto představy naplněny, jsou oběti častěji nařčeny za spoluzodpovědnost za útok. Jedná se přesně o obraz znásilnění popsán v počátku práce, kdy znásilnění představuje útok

neznámé osoby na neznámém (nejlépe venkovním) místě, při čemž pachatel používá násilí a oběť se mu aktivně fyzicky brání (Kalibová, 2014: s. 53-60). Jiné formy nebývají společností, často i v soudních síních, uznávané jako znásilnění a jsou bagatelizovány (Čírtková, 2002: s. 201).

Znásilnění můžeme dělit na vztahové znásilnění a útočné znásilnění:

- Vztahové znásilnění se odehrává mezi lidmi, kteří se navzájem znají. Mohou být partneři, přátelé, kolegové nebo mít jiný vztah. Převažuje v něm strach a silné překvapení z nečekané situace – útoku.
- Zatímco útočné znásilnění je spácháno cizincem a často je spojeno s větší fyzickou agresí. (Čírtková, 2002: s. 198).

Analýza prezentovaná v publikaci *Sexuální násilí: Proč se nikdo neptá?* potvrzuje, že dominující formou sexuálního násilí jsou útoky spáchané ze strany známých osob, což odporuje stereotypní představě "*pravého znásilnění*" spojovaného s náhodnými a neznámými útočníky. Sexuální násilí se často odehrává v rámci interpersonálních a intimních vazeb, včetně manželských a partnerských vztahů, dále mezi bývalými manžely nebo partnery, členy rodiny, spolužáky, kolegy, či přáteli. Tyto vztahy mají složitou komplexní povahu a z právního pohledu mohou představovat výzvy při dokazování (Kalibová, 2014: s. 53-60).

V současnosti je výklad trestného činu znásilnění omezen především na jeho sexuální aspekt. Tento výklad je však v rozporu se současným poznáním o znásilnění, které je vnímáno jako čin dominance a kontroly pachatele nad obětí. Zároveň v momentální právní úpravě stojí, že aby došlo k naplnění skutkové podstaty trestného činu znásilnění, musí pachatel použít násilí² anebo jím pohrozit. I přestože je v těchto typech vztahů fyzický odpor mezi obětí a pachatelem nacházen velmi těžko, soudy je vyžadován. Útoky, které jsou na straně oběti nedobrovolné, ale nebyly pro ně užity násilné prostředky nebo naopak aktivní odpor, nejsou považovány za trestný čin znásilnění (Kalibová, 2014: s. 58). Výjimkou je podání omamné látky, či alkoholu, kdy je irelevantní, že se oběť bránila slaběji (Kalibová a Houžvová, 2014: s. 39). Čírtková (2004: s. 201) toto zjištění potvrzuje a popisuje, jak se liší tyto stereotypy „*pravého znásilnění*“ od empiricky ověřených faktů. Většina znásilnění se odehrává v sociální

² Za násilí se považuje použití fyzické síly k překonání nebo zamezení kladeného či očekávaného odporu. Za násilí se považuje i uvedení jiného lší do stavu bezbrannosti (např. do stavu opilosti), v důsledku, které oběť není schopna se účinně bránit).

blízkosti nenápadným pachatelem (na rozdíl od stereotypu přepadení sociálně nápadným a duševně chorým), kdy se žena kvůli strachu o život chýlí spíše k verbální obraně (na rozdíl od agresivní fyzické obrany), a fyzické následky jsou spíše lehčí oproti závažnému psychickému poškození a traumatizace (na rozdíl od představy těžké tělesné újmy). Výzkum soudních rozhodnutí ukázal, že soudní praxe klade důraz na to, aby odpor oběti byl fyzicky patrný (Kalibová, 2014: s. 56-57). Pasivní přijetí sexuálního napadení, ke kterému oběti často přistupují, aby se ochránily před vážnějším zraněním, nebo podstoupení sexuálního útoku jako součásti trvale násilného vztahu, je soudy interpretováno v neprospěch poškozených a ve prospěch obžalovaných, což může vést k jejich osvobození od obvinění (Kalibová, 2014: s. 57-59).

Oběti s pachateli v tomto typu vztahů často zůstávají ve vztahu a kontaktu, a to ať už kvůli strachu a zmatení ze situace, tak i kvůli jisté závislosti a podmíněnosti, např. kvůli dětem a společným financím v domácnosti (Buskotte, 2008). Setrvávání v násilném vztahu je pro soudy nejednoznačným chováním stejně tak jako nebránění se aktu silou, a z analýzy vyplývá, že takové chování snižuje důvěryhodnost svědectví (Kalibová, 2014: s. 58). Důvěryhodnost u soudů stejně tak snižuje ten fakt, že mezi aktéry byl předchozí flirt a jako místo činu bylo například jejich obydlí (Čírtková, 2004: s. 201).

Tak jako existuje stereotyp „pravého znásilnění“ se můžeme totiž setkat i se stereotypem „pravé oběti“. Tato představa vykresluje, jak by se oběť měla chovat, nebo co by se jí mělo stát, aby se mohla nazvat obětí (Kalibová, 2014: s. 58). Tyto představy se ale vymykají viktimologicky známým strategiím, které oběti během a po prožití násilí volí k překonání útoku. Strategie *redukování agrese a momentálního smíru* je pro agrese vztahového typu velmi přirozenou, kdy oběť s pachatelem nasedne do auta, nechá se uchlácholit, přijme cigaretu apod. Nejedná se o odpuštění ani usmíření, ale o snahu trauma neopakovat či neprohlubovat, a situaci uklidnit (Čírtková, 2002: s. 200). To ovšem neodpovídá stereotypnímu vnímání společností a soudy, že oběť klade aktivní odpor a odmítnutí pachatele či situace, snažit se utéct z místa útoku či přestřihnoutí svazku s pachatelem (Kalibová, 2014: s. 63).

Takováto stereotypizace SN, ať už útoků nebo poškozených, vede k „obviňování obětí“ a ukazování na chování oběti, které dle těchto představ bylo provokativní a agrese vyvolalo. To ovlivňuje i poškozené samotné, které už i tak často útoky v partnerských vztazích nepovažují za znásilnění a přijdou jim nedůležité, nebo se obviňují, že útok vyprovokovaly.

S nastavením společnosti ve víře *pravého znásilnění* tyto pochybnosti ještě víc stoupají a k nahlášení policii často vůbec nedojde (Kalibová, 2014).

5.2. Hnutí ME TOO

Hnutí *#MeToo* je sociální hnutí, které vzniklo v roce 2006, kdy bylo založeno aktivistkou jménem Tarana Burke. Původní cíl hnutí se zaměřoval na podporu obětí SN, zejména v komunitách etnických menšin. Nicméně se rozšířilo a získalo mezinárodní pozornost v roce 2017, kdy klíčovou roli v jeho popularizaci hrála herečka Alyssa Milano (Kunst et al., 2018). Po odhalení případů sexuálního obtěžování v hollywoodském průmyslu a odvolání filmového producenta Harveyho Weinsteina, Alyssa Milano vyzvala na Twitteru ženy, aby sdílely své příběhy o sexuálním obtěžování pod hashtagem *#MeToo*, s cílem přinést veřejnou pozornost k rozsahu sexuálního obtěžování a zneužívání.

Obrázek 3: Tweet Alyssy Milano z 15.10.2017, který hnutí *Me Too* zviditelnil. Zdroj: Twitterový účet Milano.

V tom tweetu, z 15. října 2017, napsala: „*Pokud by všechny ženy, které byly někdy sexuálně zneužity nebo obtěžovány, napsaly na svou sociální síť 'Me too', možná by si lidé uvědomili závažnost problému.*“ (Sayej, 2017). Ženy a muži začali sdílet své osobní příběhy o sexuálním obtěžování a zneužívání. Milano pro NBC News uvedla, že „krása“ celé situace spočívá nejen v tom, že se ženy odhodlaly promluvit, ale také v tom, že si navzájem poskytují podporu a solidaritu. Společné prožitky bolesti se proměnily v kolektivní sílu, což je podle ní nádherné (Pflum, 2018).

Hnutí #MeToo se zaměřuje na odhalování a boj proti sexuálnímu obtěžování a násilí. Jeho hlavním cílem je poskytnout obětem prostor ke sdílení svých příběhů, a vytvořit povědomí o rozsahu tohoto problému ve společnosti. Za další cíl si klade vytvořit kulturu, která nepřijímá sexuální násilí a kde jsou oběti chráněny a podporovány. Zdůrazňuje potřebu změny postojů k sexuálnímu obtěžování, včetně jeho prevence, společenskému odsuzování a trestání pachatelů (me too, 2024). Hnutí se rozšířilo po celém světě, kdy různé země i organizace na toto hnutí reagovaly různými způsoby. Začalo docházet k rozsáhlým společenským debatám a k tomu, že bylo odhaleno mnoho příběhů z odlišných odvětví, včetně pracovního prostředí, umění, politiky a médií. V mnoha zemích došlo k právním reformám a ke změnám v politikách firem a institucí, které mají omezit sexuální obtěžování, a také k posílení povědomí o důležitosti respektu a svolení, nejen v pracovních vztazích (Kunst et al., 2018).

#MeToo ale postupně nabralo i kritiky, že hnutí #MeToo může neúměrně zvýšit počet falešných obvinění ze sexuálního napadení, což by mohlo poškodit nevinné osoby a podkopat důvěryhodnost skutečných obětí. Kritiku hnutí našlo i mezi samotnými feministkami. Spočívala v tom, že některé extrémní větve hnutí, se zabývali velmi banálními přečiny, a to mělo za následek, že vážné sexuální útoky a systémové pochybení zůstávají buď stranou a zároveň se přestávají rozeznávat od těch banálních (Donegan, 2018).

V Česku hnutí #MeToo vyvolalo smíšené reakce. Obvinění ze sexuálního násilí často čelí bagatelizaci nebo jsou předmětem vtipů, včetně reakcí od některých politiků, což ukazuje na určitou kulturní a společenskou nevraživost k těmto tématům. Přesto se v posledních letech objevuje pozitivní posun ve vnímání a otevřenosti společnosti k diskusi o sexuálním obtěžování a násilí. Případy jako ten Jana Cimického naznačují rostoucí ochotu adresovat a odkrývat i vysoko profilové kauzy. Zaznamenává se také větší povědomí o problematice sexuálního násilí, čemuž napomáhá i zvyšující se počet hlášených případů a kampaň #MeToo, která motivuje oběti mluvit o svých zkušenostech. Tyto změny signalizují důležitý krok směrem k otevřenější a empatické společnosti, která se snaží překonat dlouhodobě zakořeněné stereotypy a tabu (Stejskalová, 2020).

5.2.1. CLICKTIVISMUS

Hnutí #MeToo je úzce spojeno s online aktivismem, kdy se využívá internetu a digitálních médií k vyjádření, podpoře nebo prosazování sociálních, politických nebo environmentálních

změn. Online aktivismus umožňuje jednotlivcům a skupinám rychlou a širokou distribuci informací, mobilizaci podporovatelů, organizaci akcí a vytváření povědomí o specifických otázkách (Freelon et al., 2020).

Specifickou formou online aktivismu je „*clicktivismus*“. Ten označuje formu online aktivismu, při níž jednotlivci vyjadřují svou podporu nebo protest pomocí jednoduchých online akcí, jako jsou klikání na tlačítka, sdílení obsahu na sociálních sítích nebo podpis petice online. I když *clicktivismus* může být účinným způsobem, jak získat pozornost a mobilizovat lidi na podporu určitých otázek, často je na něj nahlíženo kriticky. Někdy je tato forma aktivismu považována za nedostatečnou ve srovnání s tradičními. Je argumentováno, že tento typ aktivismu nemusí vždy přinést skutečné změny, a že je důležité spojit ji s dalšími formami angažovanosti, aby byla efektivnější (Fisher, 2020).

6. OZNAMOVÁNÍ

U SN je obtížné zjistit přesný počet obětí. Statistiky jsou často neúplné nebo kompletně nedostupné. Může tomu být kvůli nepřesné kategorizaci nebo definici toho, co měřily. Můžeme se setkat se záměnou termínů jako je sexuální násilí a znásilnění, stejně tak jak s nespécifikováním forem sexuálního násilí, nebo odlišnými definicemi SN. To vše se odráží v získaných výsledcích (Jewkes et al., 2002: s. 6-13). Tento problém nemusí být ale jen u statistik, ale také u dat, ze kterých statistiky čerpají. Data o SN jsou shromažďována u různých zdrojů, jako jsou veřejné průzkumy, nebo zdravotnická zařízení a podpůrné skupiny, které nemusí mít možnost nebo povinnost shromažďovat nebo sdílet tato data (Chromová, 2014).

Významným zdrojem jsou policejní záznamy. Případy, kterými se zabývá policie či projednává soud, jsou logicky jen ty případy, které jsou nahlášené. Mnoho obětí SN se rozhodne své zkušenosti policii nebo jiným orgánům nenahlásit. Jde tedy o *latentní kriminalitu*, která zůstává bez nahlášení a odhalení. Tento termín se používá k popisu rozdílu mezi skutečným množstvím trestné činnosti ve společnosti a množstvím, které je oficiálně zaznamenáno policií nebo jinými právními institucemi. Právě tato kriminalita patří k těm nejhorším, co se týká dopadů traumat na oběť. Bez ohlášení se jí většinou nedostane odborné pomoci a na vše je sama (Chromová, 2014: s. 17-18). Dle průzkumu Amnesty International ČR z roku 2015, 9 z 10 znásilněných žen čin vůbec nenahlásí. Dle policie ČR a průzkumu agentury Focus

pro organizaci Persefona z roku 2009, která na senátním slyšení k problematice sexuálního násilí v Česku výsledky zveřejnila, prošlo SO a SN téměř 40 % Čechů, ale nahlásilo to pouhých 3-8 %. Ohlašování těchto záležitostí je klíčové. Když oběti nebudou nahlašovat trestné činy, tak pachatelé nebudou trestáni a společnosti budou stále tolerovány. Neohlášené SN, obzvláště trestný čin znásilnění, jsou považovány za hrozbu zejména pro ženy, ale i pro bezpečnost celé společnosti (Mont et al., 2003).

Důvodů, proč se oběti rozhodnou čin nenahlásit, je mnoho. Rozhodnutí může být ovlivněno pocitem studu, strachem z odvetného jednání pachatele, nedůvěrou v justiční systém či chybějící sítí podpory. Oběti mohou mít strach, že budou za čin obviněné, že jim nebude uvěřeno nebo jak s nimi bude zacházeno či jestli nebudou stigmatizované (viz. stereotypní chování společnosti v kapitolách výše) (Chromová, 2014: s. 24-25).

V rámci kvalitativního šetření provedeného ve Velké Británii, které se zkoumalo povědomí veřejnosti o domácím násilí a zneužívání, bylo zjištěno, že oběti často trpí bez veřejného vědomí v tichosti, a cítí obavu z možných negativních následků v případě, že by svou situaci zveřejnily. Mezi primární obavy byl strach z nedostatku anonymity a nedůvěry v systém. Kromě toho bylo odhaleno, že oběti nemusí být plně seznámeny s definicí sexuálního obtěžování nebo násilí a nemusí si být vědomy, že se stávají jeho objektem a že mají možnost takové jednání nahlásit (Sivarajasingam et al., 2002).

Z českého prostředí existuje výzkum realizovaný Univerzitou Karlovou o sexuálním obtěžování na vysokých školách v České republice, který odhalil, že téměř čtyři pětiny studentů se setkaly s chováním, které by odpovídalo definici sexuálního obtěžování. Přesto jen malá část, 3 %, potvrdila, že zažila sexuální obtěžování, když byli dotázáni přímo. To naznačuje, že většina studentů si nebyla vědoma, že jejich zkušenost spadá do této kategorie, právě kvůli omezenému vnímání toho, co sexuální obtěžování zahrnuje (Kolářová et al., 2009).

Oběti, které s pachatelem blízký (či rodinný) vztah, mohou mít další komplikace, jako je obava ze ztráty vztahu, narušení rodinné dynamiky nebo závažné ekonomické dopady. Proces hlášení může být emocionálně náročný, zejména když musí opakovaně prožívat traumata při popisování svých zkušeností policii, lékařům nebo v soudních řízeních (Chromová 2014: s. 25).

7. NÁSLEDKY SN NA ŽIVOT OBĚTI

Dopady sexuálního násilí se mohou lišit mezi jednotlivými oběťmi a závisí na mnoha faktorech, včetně povahy a závažnosti násilí, dostupnosti podpory a postojů okolí. Poskytování empatie, podpory a odborné pomoci může být klíčové pro zvládnání těchto následků. Stejně tak se liší i reakce na samotný násilný akt. Někdo reaguje ochromením a disociací, někdo může reagovat jasně. Závisí na situaci, osobnosti oběti, zkušenostech apod. (Chromová a Šídová, 2014: s. 100-101).

Následky můžeme dělit jako bezprostřední a dlouhodobé. U jedinců, kteří zažili traumatickou událost, se bezprostředně po ní objevují příznaky *akutní traumatické reakce* (Čírtková, 2002: s. 198). Mezi příznaky patří intenzivní strach, šok, nervozita, zmatek, bezmoc, vztek nebo pocit viny, ponížení či pošpinění. Dále mohou jedinci projevovat fyzické reakce jako je třes, nevolnost, nebo zvýšený srdeční tep. Psychologické projevy zahrnují opakované vzpomínky na událost, vyhýbání se situacím připomínajícím trauma (může dojít i ke strachu z jiných lidí), úzkost nebo zvýšenou bdělost (Chromová, 2014: s. 26-28). Tyto reakce jsou normální odpovědí na abnormální události a obvykle postupně ustupují. Pokud symptomy přetrvávají déle než několik týdnů, může se vyvinout do *posttraumatické stresové poruchy (PTSD)*. Mezi dlouhodobé mimo PTSD patří deprese, poruchy spánku, citová otupělost, sebevražedné pokusy, poruchy sexuálního chování a intimity, dlouhodobé sociální a mezilidské problémy, včetně obtíží ve vztazích či pracovní neschopnost nebo potíže se zaměstnáním (Chromová a Šídová, 2014: s. 101-107).

Sexuální násilí může mít rozsáhlé následky pro profesní i sociální život obětí. Časté zdravotní komplikace, jak fyzické, tak psychické, mohou vyžadovat opakované lékařské kontroly nebo mohou způsobit pracovní neschopnost, což omezuje schopnost obětí plně se věnovat své práci (Chromová, 2014: s.26-28). Každý člověk má tzv. „*copingové mechanismy*“, které pomáhají člověku zpracovat prožitá traumata, ale i tak spousta lidí potřebují odbornou pomoc (Kutálková, 2014: s. 10). Proces zpracovávání a zotavování může u každému trvat jinak dlouho a probíhat jinými způsoby (Chromová a Šídová, 2014). Tyto záležitosti mohou vyústit ve změnu životního stylu, s obtížemi při opětovném začlenění do společnosti a každodenního života. V extrémních případech mohou tyto následky vést k ztrátě stávajícího zaměstnání a potížím při hledání nové práce (Chromová, 2014: s. 20-27).

METODOLOGICKÁ ČÁST

1. CÍL PRÁCE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY

Cílem této bakalářské práce je analyzovat a zjistit, jak nejčtenější české online zpravodajské servery konstruovaly téma kauzy Jana Cimického. Cílem výzkumné části je identifikovat a popsat úhly pohledu, které se s touto kauzou v médiích objevily.

Na základě těchto cílů byla formulována jedna **hlavní výzkumná otázka** a jedna **vedlejší výzkumná otázka**, na které se tato práce bude snažit odpovědět. Výzkumnou otázkou (VO) vyjadřujeme, na co přesně se chceme ve výzkumu zaměřit a co o daném jevu chceme zjistit. Tím, že VO vymezuje fokus našeho zkoumání a také jeho hranice, ovlivňuje tak většinu dalších kroků ve výzkumném procesu (Strauss a Corbin, 1999, s: 23-26).

HVO:

Hlavní výzkumná otázka pro tuto práci byla formulována: *Jakým způsobem česká online zpravodajská média konstruovala kauzu Jana Cimického, od počátku kauzy (v říjnu 2021) do vyslyšení svědků (konce února 2024)?*

VVO:

Vedlejší výzkumná otázka pro tuto práci byla formulována: *Jakým způsobem tato média ve stejném vybraném období prezentovala aktéry kauzy Jana Cimického?*

Bude nás zajímat, či docházelo k odlišnému přístupu a popisu situací na základě toho, že se hovořilo o oběti či původci násilí.

2. METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA VÝZKUMU

Tato bakalářská práce se metodologicky opírá o metody kvalitativního výzkumu. Konkrétně o metody zakotvené teorie (GTM), která byla popsána v předchozí kapitole. Nedílnou součástí pro ucelené uchopení této práce jsou dva mediální pojmy, které spolu úzce souvisí. Jedná se o teorii nastolování agendy a koncept mediálního rámcování. V této práci jsme se rozhodli je zahrnout, protože tyto koncepty poskytují zásadní teoretický základ pro pochopení, jak média ovlivňují veřejné vnímání sociálních událostí a osob. Přestože v analytické části přímo nezkoumáme vliv těchto mediálních procesů na veřejné mínění, jejich teoretické vysvětlení je klíčové pro pochopení, jak jsou informace médií prezentovány a jak mohou formovat

společenský diskurz. Umožňují nám lépe identifikovat a popsat, jak konkrétní zprávy rámcovaly kauzu Jana Cimického, a pochopit dynamiku mezi médii a veřejností.

V této práci je teorie rámcování klíčová, protože nám umožňuje rozumět, jak média strukturují informace a rámcují narativy v kontextu kauzy Jana Cimického, aniž bychom přímo zkoumali vliv těchto narativů na veřejné vnímání. Rámcování umožňuje médiím vybrat a zdůraznit specifické aspekty příběhu, což má zásadní význam pro pochopení, jak jsou postavy a události prezentovány.

2.1. NASTOLOVÁNÍ AGENDY

Pro tuto práci vycházíme z předpokladu, že masová média nastolují témata veřejné diskuse (agendu) a spoluvytváří způsob, jakým se o daném tématu bude hovořit a jak bude společnost k danému tématu přistupovat (Burton a Jiráček 2001: s. 347).

Nastolování agendy (anglicky Agenda Setting) je komunikační teorie, která vysvětluje a prokazuje, jak mediální agenda (obsahy) ovlivňují názory veřejnosti. V roce 1972 s ní přišel Maxwell McCombs a Donald Shaw. Jejich hlavním zájmem bylo zjistit, jak jsou nám události vykládány, kdo o nich mluví a kdo říká, co ty jednotlivé události znamenají (kdo dostává prostor se vyjadřovat). McQuail (2009: s. 480) ji popisuje jako: „Proces, při němž relevantní pozornost věnovaná jednotlivým položkám zpravodajství ovlivňuje význam, jaký veřejnost přikládá daným událostem.

Teorie vychází ze dvou základních teoretických předpokladů. Prvním je, že zpravodajská média nejsou zrcadlem skutečnosti, ale skutečnost výrazně filtrují a tvarují. Velmi selektivní a specifická výseč neodpovídá reálné důležitosti témat, nýbrž odpovídá mechanismům v mediálních organizacích. Druhým předpokladem je, že důraz médií na poměrně malé množství témat vede k tomu, že tato témata veřejnost vnímá jako důležitější než jiná témata. Čím více pozornosti tématu věnují média, tím více je veřejností označováno jako důležité (Škodová, 2008: s. 12-13).

Základní teze této teorie je, že účinek médií spočívá v tom, že nám média neříkají, co si máme myslet, ale o čem máme přemýšlet. Vytváří nám tak informační pole, ve kterém se pohybujeme a kde média potrhují témata, o kterých bychom měli uvažovat jako o důležitých. Když média věnují mnoho pozornosti určitému tématu, lidé mají tendenci považovat toto téma za důležitější.

Tato informační pole jsou ovlivněna nejen výběrem témat jako takových, ale také tím, jak je média řadí a jaký prostor jim ve své agendě věnují. Jedná se tak o prosazování a současně vylučování určitých témat ve veřejném diskurzu (Dearing a Rogers, 1988).

Dle teorie nastolování agendy na nás tedy média nepůsobí přímo. Média jsou považována za zdroj informací, které působí na naše kognitivní vnímání (Dearing a Rogers, 1988). Dle McQuailovi (1999: s. 472-473) periodizace teorií účinků masových médií na 4 fáze, se tato teorie zasazuje do fáze 3, pojmenovanou znovuoživení mocných médií. Pozornost se zde obrací od krátkodobých a přímých účinků k dlouhodobým a nepřímým. Přemýšlí se o médiích jako o „okně“ do světa mimo naši bezprostřední zkušenost (definuje nám možnosti témat, o která bychom se měli zajímat). Teorie vznikla v podobný čas jako Spirála mlčení a Teorie vědomostních propastí. Tyto tři teorie se zabývají oblastí fungování veřejného mínění a distribuce informací. Zajímají se o kognitivní účinky a jak publika přijímají informace, jak je již zmíněné informační pole konstruované a jak vzniká. Charakter, kterým fungují média, je selektivní a vytváří obraz, který je specifický. Nevytváří totiž skutečnost, ale směřují naši pozornost na vybraná témata, která jsou dle mediální agendy důležitá. Čím více dostává téma pozornosti v médiích, tím je společností označováno jako důležité, tím je vyšší pozornost ve veřejné agendě (McQuail, 2010: s. 529).

Teorie nastolování agendy je rozdělena do několika stupňů dle publikace D. Weavera a kol. (1988). Pro první stupeň (anglicky first level agenda-setting) je vlastní kvantitativní přístup ke zkoumání. Soustředí se na hledání vztahu mezi pozicí zpráv v médiích a pozicí totožných témat ve společnosti neboli na přenos významnosti témat (objektů) z mediální do veřejné agendy. To, co zdůrazňují média jsou témata, která se následně ukazují v prioritách veřejnosti. Prokazují vztah mezi tím, co je v médiích a obsazuje vysoké příčky a tím, co veřejnost označuje za důležité. Druhý stupeň (anglicky second level agenda-setting; také agenda atributů) se zaměřuje na přenos významnosti výkladových rámců z mediální do veřejné agendy. Nesnaží se zjistit o čem máme dle médií přemýšlet, ale jak o tom přemýšlet. Říká, že to, co nám média říkají o světě není ani samozřejmé, ani objektivní, ale je výsledkem nějakých specifických selektivních procesů. Média vybírají témata a vykládají je (rámcují). Agenda atributů si klade za cíl popsat, jak jsou charakterizována témata, která média i veřejnost považují za stěžejní. Třetí se nazývá intermediální, a se snaží odpovědět kdo nebo co ovlivňuje podobu mediální agendy (Nečas, 2008: s. 23).

2.2. MEDIÁLNÍ RÁMCOVÁNÍ (framing)

Výše zmíněná teorie nastolování agendy, konkrétně druhého stupně, úzce souvisí s pojmem rámcování, který si představíme v této kapitole. V odborných publikacích či výzkumech, zaměřující se právě na druhý stupeň nastolování agendy, jako je například *Setting the agenda: The mass media and public opinion* (McCombs, 2004), se objevují oba pojmy v návaznosti na sebe, a spojují se.

Pojmy rámcování (framing) a rámce (frames) jsou zakotveny v sociálních vědách, konkrétně v kognitivní vědě a sociální psychologii, později pronikly i do věd komunikačních (Tabery, 2008: s. 30). Výzkumníci, kteří vychází z oblasti rámcování (a ne nastolování mediální agendy) považují toto zjednodušení příliš strohé. Historicky se totiž výzkum nastolování agendy a rámcování liší v přístupu k problematice. McCombs (2004, s. 86–97) později propojuje teorii nastolování agendy s mnoha dalšími koncepty komunikačních studií jako jsou stereotypizace, gatekeeping nebo spirála mlčení. Zároveň ukazuje, že druhý stupeň nastolování agendy (agendy atributů) rámcování zahrnuje. Tento vztah popsal Nečas (2008: s. 35): „Rámec je v tomto pojetí chápán jako atribut objektu, i když ne všechny atributy jsou zároveň rámci. Jedná se o speciální případ atributu, který dosahuje vyšší komplexnosti a je definován spíše jako dominantní perspektiva nebo náhled na objekt. Rámce mohou vytvářet jistý vzorec a mají danost strukturovat.“

Rámce mohou být interní, tedy existující v myslích jedinců, nebo externí, nacházející se ve veřejném diskurzu. Rámcování tak může být chápáno buď jako přirozená charakteristika samotného diskurzu nebo jako metoda pro vytváření specifického způsobu diskurzu (Pan a Kosicki, 1993: s. 57). V oblasti komunikace se rámce³ mohou objevit ve všech aspektech komunikace, a to jak u komunikátora, v textu, u příjemce anebo v kultuře. Dle Entmana (1993) rámovat znamená „vybrat některé aspekty pozorované reality a udělit jim větší významnost v komunikovaném textu, a to způsobem podporujícím určitou definici problému, příčinnou interpretaci, morální hodnocení, a/nebo doporučení řešení popsané skutečnosti.“ Při tomto komplikovaném procesu hraje klíčovou roli právě výběr, selekce určitých prvků a významnost (salience). Fakt, že se některé prvky reality nebo problému zdůrazní, vzroste tak jejich význam. Tyto „zvýznamněné“ prvky, například pomocí umístění nebo opakování, jsou pak použité

³ komunikační rámce: slova, obrázky, fráze a prezentace, které novináři používají při tvorbě zpráv a jsou určujícími podmínkami

ke konstrukci a interpretaci významu o komunikované situaci či události. Funguje to ale i naopak. Ne vždy se musí prvky zdůraznit, ale mohou se naopak vynechat (Tabery, 2008: s. 31).

Média tak mají schopnost organizovat naše vnímání a chápání světa kolem nás, skrz přidělení významnosti (centrální pozice) určitým aspektům reality (či naopak jejich opomenutím), které jsou vyselektovány do mediálních obsahů. Dochází tak k formování veřejného vnímání a celkového diskurzu. Rámcování je mnohými autory považováno za mocenský proces. Reese (2001: s. 5) rámce popisuje následovně: „*Rámce jsou organizační principy, které jsou sociálně sdílené a trvalé v čase, které fungují symbolicky, aby významně strukturovaly sociální svět.*“ V přenosu témat z mediální agendy do veřejného mínění existují struktury, které procesy mohou posílit, nebo také oslabit. Vyplývá z toho tedy, že tento proces není přímočarý. McQuail (2010: s. 289-290) říká, že proces rámování je také způsob, jak interpretovat jednotlivě stojící fakta. Pokud se informace do médií dostávají skrz zdroje, už tehdy jsou zasazeny do rámce, které vyhovují tomu zdroji. McNair (1988; 2011) to demonstruje na poli politické komunikace, konkrétně období po druhé světové válce až do rozpadu Sovětského svazu. V tu dobu byl proces rámování hojně využíván ke sdílení národní ideologie a plnění svých politických zájmů zejména mezi Východem a Západem.

Společně tedy teorie nastolování agendy a koncept mediálního rámování poskytují komplexnější pochopení procesů, které jsou médiu využívány k formování toho, co lidé považují za důležité, ale i jak o tom uvažují. Můžeme tak hlouběji pochopit vliv médií na veřejné vnímání a diskurz. Oba koncepty se tedy zabývají tím, jak média ovlivňují veřejnost ve vnímání mediovaných sdělení, ale každá trochu z jiné perspektivy.

3. ZVOLENÉ VÝZKUMNÉ METODY

Kvantitativní a kvalitativní přístupy jsou dva základní metodologické přístupy používané ve výzkumu, které mohou být vzájemně doplňující. Ve společenskovědním výzkumu si jak kvantitativní, tak kvalitativní výzkum nachází své specifické využití, díky svým odlišným výhodám, které budou následně popsány.

Kvantitativní výzkum se často používá pro ověřování hypotéz a získání obecných závěrů z velkého množství dat. Obvykle využívá statistické metody a zaměřuje se na měření a počítání objektivně zjistitelných vlastností. To zahrnuje například počítání frekvence výskytu určitých slov, frází, témat, postav, nebo konceptů. Dále může zkoumat strukturu obsahu; jakou mají délku články, jak často se objevují určité rubriky či jak jsou zastoupena různá témata (Disman 2002: s. 290-291). Pomáhají analyzovat data systematickým, objektivním a kvantifikovatelným způsobem. Systematičnost je zajištěna sběrem dat podle předem stanovených pravidel. Objektivita tím, že jsou definice a pravidla pro klasifikaci proměnných (vzorkování a kategorizaci) komplexní a explicitní. Díky tomu, by se při zopakování výzkumu mělo dojít ke shodným výsledkům. Výzkumníkovy zájmy by neměly hrát roli. Existují ovšem názory, jestli může být obsahová analýza někdy plně objektivní a jestli kvantitativní přístup je ten nejvíce vhodný pro porozumění mediálních obsahů. Tyto názory se opírají o argumenty, že by analýza mediálních obsahů měla obsahovat interpretativní techniky, které mohou odhalit skryté motivy, agendu, diskurz apod. Navrhují tak používat smíšené metody za pomoci jak kvantitativní, tak kvalitativní analýzy (Gunter, 2000: s. 57-61).

V tuto chvíli, je třeba zdůraznit a odůvodnit odklon od tezí. Při návrhu této práce bylo původně zamýšleno pro výzkum zvolit smíšenou metodu, v pořadí prvně kvantitativní a následně kvalitativní analýzy. Po hlubší rešerši výzkumných dat, jsme došli k závěru, že i přestože by tento postup byl jistě přínosný a zajímavý, překračoval by kapacity bakalářské práce. V tento moment tedy dochází k odklonění od odevzdaných tezí a práce využije pouze kvalitativní postupy, který bude blíže popsán v následující kapitole.

3.1. KVALITATIVNÍ VÝZKUM

Jak již bylo řečeno, pro tuto práci byl zvolen kvalitativní přístup. Toto metodologické paradigma nespočívá v kvantifikaci jevů, ale jeho cílem je detailně popsat studované jevy a hledat jejich vysvětlení či vztahy mezi nimi. Soustředí se na interpretaci a hlubší porozumění obsahu; zkoumá významy, témata, narativy a jazykové odlišnosti. Využívá na příklad rozhovory, pozorování nebo textovou analýzu. V oblasti médií může objasnit, jak jsou určitá témata či události *rámovány*, což je pro tuto práci podstatné (Hendl, 2005).

Na rozdíl od kvantitativního výzkumu, kterému je vlastní deduktivní přístup, kvalitativní využívá přístup induktivní. Pro tuto práci to v praxi znamená, že namísto toho, abychom

vycházeli z předem stanovených hypotéz a počítali četnost již předem daných proměnných, budeme se snažit jednotlivé proměnné v textech identifikovat. Tento přístup umožňuje sociologům a výzkumníkům lépe porozumět nejen sociálním procesům, které mohou být složité a nespíše kvantifikovatelné (Trampota a Vojtěchovská, 2010).

Tato charakteristika kvalitativního výzkumu bývá také často kritizována. Na jednu stranu skrz jeho metody jsme schopni rozkrýt to, co bychom normálně nemuseli vidět, na stranu druhou je ale generalizace získaných výsledků omezená. Je tedy třeba ho využívat pro specifické situace, kdy nám nejde o to, zkoumat co největší vzorek s možností získání obecně platných závěrů, ale o hlubší porozumnění jednotlivým lidským zkušenostem, myšlenkám a sociálním kontextům. Kvalitativní výzkum je vhodný při cíli porozumět, jak lidé vnímají a interpretují okolní svět (Disman, 2002: s. 288-291; Hendl, 2005: s. 49-53)

4. ZAKOTVENÁ TEORIE (GTM)

Zakotvená teorie (Grounded Theory Method, GTM) je považována za jednu z nejpoužívanějších kvalitativních výzkumných metod (Bryant a Charmaz, 2007). Zakotvená teorie (dále jen GTM) není jedna ucelená metoda, ale spíše skupina analytických postupů pro pojetí kvalitativní analýzy. Byla formulována v sociologickém prostředí v roce 1967 Glaserem a Straussem, ale později se dostala do mnoha dalších oborů (Řiháček a Hytych, 2013: s. 44).

Cílem GTM je identifikovat kategorie a proměnné, které se nesnaží jen popsat či kategorizovat, ale snaží se je teoreticky uchopit a rozklíčovat základní procesy. Na základě souvislostí mezi jednotlivými pojmy je výsledkem několik různých kategorií, které představují zachycené rámce ve zkoumaném textu. Díky svým pozitivistickým kořenům je tato metoda blízká kvantitativnímu způsobu myšlení, což z ní činí jistý most mezi kvalitativním a kvantitativním výzkumem (Řiháček a Hytych, 2013: s. 45).

Při analýze nemáme předem danou hypotézu, kterou bychom se snažili ověřit. Během analýzy hledáme teoretické vztahy mezi koncepty a zvolíme si ústřední koncept. Dle Strausse a Corbinové (1999, s. 14) při utváření zakotvené teorie „spíše začínáme zkoumanou oblastí a necháváme, ať se vynoří to, co je v této oblasti významné“. Hovoří se tu *induktivním zakotvením*, které je pro zakotvenou metodu charakteristické. Data tak nejsou použita pro ověření

předem stanovené teorie nebo hypotézy, jak je tomu u deduktivního přístupu. Induktivní přístup je otevřenější a flexibilnější, což nám umožňuje objevovat zcela nové teorie nebo hypotézy, které vyplývají přímo z dat (jsou v nich zakotveny). Je tomu tak na počátku analýzy, a pak dochází ke střídání induktivního a deduktivního myšlení. Z toho, co se z dat „vynoří“, deduktivně navrhujeme vztahy, vlastnosti a dimenze, které následně mezi případy porovnáváme a snažíme se tuto naši dedukci ověřit. Tento proces navrhování a ověřování, jinými slovy indukovaním a dedukovaním je to, co tvoří GTM zakotvenou (Strauss a Corbin, 1999: s. 82).

Nejdříve shromáždíme potřebná data, pro tuto práci potřebné články, a pak tyto články budeme analyzovat s cílem identifikovat vzory, kategorie a vztahy mezi nimi. Výzkumná otázka pro GTM má za úkol především identifikovat zkoumaný jev.

4.1. KÓDOVÁNÍ – tematické rozkrytí textu

GTM má tři fáze kódování, a to otevřené, axiální a selektivní. Každá z fází má vlastní pravidla a postupy, jednotlivé kroky z nich se ale navzájem prostupují a doplňují (Strauss a Corbinová, 1999: s. 40). V praxi se můžou používat jen určité fáze, které se zrovna hodí, pro daný výzkum a situaci. Musí se ovšem vše detailně popsat a říci, v čem a proč se tak stalo (Řiháček a Hytych, 2013: s. 45). Pro naši práci využijeme pouze první dva kroky: otevřené a axiální kódování. Je tomu tak, protože cílem naší práce není formulovat novou teorii, která během selektivního kódování vzniká, ale spíše deskriptivně popsat, jakým způsobem byla kauza Jana Cimického medializována. V následujících podkapitolách si první dvě fáze kódování, které v práci využíváme, pro celistvist popíšeme.

4.1.1. OTEVŘENÉ KÓDOVÁNÍ – tvorba konceptů

První krok při analýze se nazývá otevřené kódování. Otevřené se nazývá z důvodu, že v tuto chvíli jsme otevřeni k rozpoznání nových myšlenek a vzorců bez předem daných kategorií. Jedná se o mapování terénu. Dochází k identifikaci nových *významových jednotek* (tj. částí analyzovaného textu, které obsahují informace k naší VO), a pojmenování klíčových konceptů a kategorií (Řiháček a Hytych, 2013: s. 49). Ke konceptualizaci a kategorizaci údajů se dá použít buď metoda porovnávání nebo kladení otázek (Strauss a Corbin, 1999).

Existují různé způsoby, jak otevřené kódování aplikovat. Vždy záleží na specifickém problému, kterým se zabýváme a zvolené výzkumné otázce pro tento problém. Za významovou jednotku lze kódovat jednotlivá slova, odstavce, anebo celé texty. Tyto jednotky náležící jednotlivým myšlenkám, událostem nebo případům musíme v textu vyznačit a pojmenovat – okódotovat (Strauss a Corbin, 1999: s. 43-44). Tyto kódy by měly být stručné a výstižné. Rozdělíme tak data (seznam jednotlivých kódů – rodičích se konceptů) na menší smysluplné části a identifikujeme, jestli se nějaká témata či koncepty, které vytvářejí teoretický rámec pro další analýzu, neopakují (Řiháček a Hytych, 2013: s. 48).

Dle jejich klíčových vlastností a dimenzí se tyto vzory se pojmenují a rozřadí do předběžných kategorií, které jsme si zvolili pro popsání podstaty zkoumaných jevů. Vlastnosti zachycují to, co mají všechny prvky, které jsou přiřazené k určité kategorii společné či nikoliv. Jsou to specifické znaky či charakteristiky jednotlivých kategorií. Upřesněním těchto vlastností tak rozlišíme události, které spadají do stejné kategorie. Dimenze vyjadřují jejich vnitřní variabilitu. Variabilita v tomto kontextu znamená, že i když mohou různé prvky sdílet společnou kategorii (např. "sexuální obtěžování"), mohou se v různých aspektech lišit (např. v intenzitě, frekvenci, významu pro jednotlivce atd.) (Řiháček a Hytych, 2013: s. 49). Dimenze tedy zachycují popsané vlastnosti na stupnici. Odkazuje na rozsah nebo rozdíly v charakteristikách, které jsou přisouzeny určitým kategoriím identifikovaným během analýzy dat. Prozkoumání variability nám pomůže lépe pochopit a popsat komplexnost a nuance zkoumaného jevu. Tento proces rozvíjení kategorií se nazývá dimencionalizace. Cílem je odhalit vlastnosti a variabilitu v rámci kategorií a vytvořit základ pro teoretické vzorkování, které směřuje k vývoji abstraktní teorie (Strauss a Corbin, 1999, s: 48-49).

Tento krok je proces identifikace, pojmenování a kategorizace fenoménů nalezených v datech. Slouží k počátečnímu rozdělení a zkoumání dat, a jeho **cílem** je identifikace, pojmenování a kategorizace jevů v těchto datech. Jinými slovy, postupně najít témata a vytvořit pojmy, které jsou induktivně zakotveny v datech a které konkrétně popisují podstatu analyzovaného textu. Cílem této části je objevit nové pojmy a vztahy, které nám pomohou k porozumění dané sociální reality. Rozděluje data na menší části, označuje je kódy, a identifikuje obecnější kategorie, ke kterým tyto kódy patří. Tento proces bychom mohli aplikovat do nekonečna, což ovšem není žádoucí. Ať už z finančních či časových důvodů, tak i z důvodu, že nechceme být přehlčeni stovky konceptů, jen těmi nejvíce relevantními. Ve chvíli, kdy více porozumíme zkoumanému

fenoménu, začneme se zaměřovat jen na ty koncepty, které nejlépe odpovídají na zpřesňující se VO (Řiháček a Hytych, 2013: s. 49).

4.1.2. AXIÁLNÍ KÓDOVÁNÍ – hledání teoretických vztahů mezi koncepty

Axiální kódování je druhým krokem GTM. V této fázi dochází k hledání teoretických rámců a souvislostí mezi koncepty, které jsme rozkryli ve fázi první. Řiháček a Hytych (2013: s. 50) popisují možné vztahy mezi koncepty takto: „*Vztahy mezi kategoriemi mohou nabývat řady podob: koncept A může být podkategorií konceptu B, koncept A se může jevit jako příčina konceptu B; může být jeho následkem; může být umožňující podmínkou, za níž B nastává (aniž by byl přímou příčinou); A a B mohou být ve vztahu prostředek–cíl; A a B mohou být fázemi určitého procesu nebo mohou být z jiného důvodu součástí temporální sekvence; A, B a C mohou spolu vytvářet typologii jednání, jehož volba závisí na podmínce D apod.*“

Nestačí pouze ukázat na to, že spolu nějaké koncepty souvisejí, musíme také uvést jak a vztah více specifikovat. Organizujeme tak kódy do kategorií – širších tematických skupin, a snažíme se zjistit, jak tyto skupiny souvisí s naší VO.

Axiální kódování pomáhá odhalit podstatné vzorce a procesy v datech, a je klíčové pro vývoj ucelenější a hlubší teorie. Metoda GTM je charakteristická tím, že během jejího celého procesu probíhá analýza dat a vzorek se neustále rozšiřuje (Řiháček a Hytych, 2013: s. 51). To nám umožňuje postupně zpřesňovat a rozšiřovat teoretické pochopení problému. Proces je zaměřen na zachycení variability konceptů a vztahů mezi nimi, což obohacuje a sytí formující se teorii. Proces končí v okamžiku, kdy nová data nepřinášejí nové podstatné informace a je dosaženo teoretické nasycenosti (Strauss a Corbin, 1999).

5. VYMEZENÍ KÓDOVACÍ JEDNOTKY – vzorek

V kvalitativním výzkumu, jako je tato BP, není primárním cílem dosáhnout reprezentativnosti, jak je to obvykle požadováno v kvantitativním výzkumu. I přesto je výběr vzorku dle přesných kritérií klíčový pro zajištění kvality a validity získaných závěrů. Bez pečlivě stanovených kritérií a metodologie výběru by výsledky mohly být zkreslené a jejich validita by mohla být zpochybněna (Hendl, 2005).

Jak už bylo uvedeno, do analýzy byly zahrnuty pouze online zdroje, a ne tištěná média. Je tomu tak z několika důvodů. Zaprvé, celá kauza vypukla v online prostředí, kde se dynamicky vyvíjela. Této dynamičnosti docházelo hlavně na sociálních sítích a diskusních fórech, zpravodajské servery ale nezůstaly stranou. Zadruhé, kapacita online zpravodajských serverů není omezena fyzickým prostorem v nich. To může vést k tomu, že je oproti tištěným médiím frekvence i délka článků vyšší. Může se tak lišit jejich charakter. Třetím důvodem je fakt, že jsme museli selektovat pouze omezený počet médií, který je v rámci bakalářské práce možné obsáhnout.

K analýze byly vybrány 3 nejčtenější online české zpravodajské servery dle *Reuters Institute Digital News Report*. Těmi jsou **seznamzpravy.cz**, **iDnes.cz** a **Novinky.cz**. Mezi nejnavštěvovanější se zařadily jak v roce 2021, 2022, tak i v roce 2023, což jsou roky, které tato práce sleduje. Digital News Report je výroční mezinárodní průzkum realizovaný *Reuters Institute for the Study of Journalism* na Oxfordské univerzitě. Průzkum se zaměřuje na to, jak lidé po celém světě přistupují k online zprávám, jaké platformy preferují, a jak se mění jejich návyky v průběhu času. Zkoumá tedy trendy v oblasti online zpravodajství, včetně využívání sociálních sítí k získávání informací, předplácení si online zpráv a mnoho dalších aspektů digitální konzumace médií (Reuters Institute for the Study of Journalism, 2024).

Z vybraných zpravodajských serverů jsme pro analýzu vybrali články pomocí databáze Newton Media SEARCH, které umožňuje on-line vyhledávání v největším elektronickém archivu mediálních zpráv v České republice. Hledání proběhlo za pomoci klíčového slova „Cimický“. A to v období od začátku kauzy, kdy Jana Fabiánová zveřejnila příspěvek na sociálních sítích (tj. od 28. října 2021), do konce února 2024. Dochází zde k odklonu od tezí, kdy mělo analyzované období končit v dubnu 2022, kdy byl Cimický obviněn. Pro potřeby detailní a věrohodné analýzy kauzy bylo rozhodnuto zahrnout do studie rozšířený soubor článků a poskytnout tak ucelenější pohled na situaci. Ačkoliv by bylo ideální pokračovat v analýze až do finálního uzavření případu, je to kvůli časovým omezením této práce nereálné. Z tohoto důvodu byl vybrán konec února.

Za kódovací jednotku byl tedy vybrán každý příspěvek obsahující klíčový výraz „Cimický“. Mimo příspěvky, v nichž Jan Cimický představuje pouze zmínku, a kauzou se tak zabývaly okrajově (tyto příspěvky byly vyloučeny). Byly také vyloučeny duplicitní příspěvky. Tento krok se nazývá účelový výběr. Trampota a Vojtěchovská (2010, s: 29) ho popisují: *“Účelový vzorek představuje výběr prvků z důvodu jejich specifické charakteristiky s vědomím, že nejde o výběr reprezentativní. Tento výběr je užíván tehdy, když nám jde o zjištění vlastností jen určité části populace.”*

PRAKTICKÁ ČÁST

Než přistoupíme k samotnému kódování a analýze, je třeba prvně vybrat vhodný materiál. Detailně zde tedy popíšeme, jak k výslednému vzorku pro analýzu došlo.

Dle databáze *Newton Media SEARCH* jsme dle klíčového slova „*Cimický*“ našli ve zvoleném období celkem **210** potenciálních článků. Z celkového počtu bylo ale 47 z nich vyřazeno jako duplikáty s totožnými názvy a obsahem. Článků tak zbylo **163**. Dalších 22 článků bylo editováno či přejmenováno během dne jejich vydání, což vedlo k jejich zdvojení v databázi. Tyto články jsme také vyřadili, přičemž jsme ponechali jejich nejaktuálnější verze. Postoupilo tak článků **141**.

Následně jsme se zaměřili na výběr relevantního obsahu pro naši výzkumnou otázku. Vyřadili jsme články, kde byla kauza Cimického zmíněna pouze okrajově, což snížilo počet o 47 článků, na **94**. Nejčastěji se média o Cimickém zmiňovala ve třech konotacích:

- 1) Události týkající se převzetí či nepřevzetí státního vyznamenání od prezidenta Zemana.
- 2) Kauzy jiných známých osobností zahrnující sexuální obtěžování nebo násilí, jako jsou Pavel Trávníček a Dominik Feri.
- 3) Stručné shrnutí událostí z daného dne bez detailnějšího rozboru či popisu. Byly to články, které byly duplikáty rozsáhlejších článků.

Dále jsme vyřadili články, které byly plně dostupné pouze pro předplatitele. Články sice dle úvodních pár odstavců obsahově zapadaly do našich kritérií, ale rozhodly jsme je nezahrnout. Důvodem byl argument, že pro naši analýzu chceme pouze volně dostupné obsahy, které se dostanou ke komukoliv, ne pouze úzké skupině předplácejících. Dalším důvodem byla snaha zachovat transparentnost a reprodukovatelnost. Volně dostupné zdroje umožňují ostatním výzkumníkům a čtenářům snadno přistupovat k datům a ověřovat výsledky a metody použité ve výzkumu. Pouze server iDnes.cz využíval tento způsob publikování a těchto článků publikoval celkem 8. Zbylo nám tak **86** článků.

Vyloučili jsme také tři články, které přesměřovaly na audiovizuální obsahy daného zpravodajského serveru. V neposlední řadě jsme se rozhodli nezahrnout i články, které diskutovaly sexuální násilí obecně, legislativu či proměňující se „*společenskou náladu*“

spojenou s děním okolo kauz sexuálního násilí. Tyto články, kterých bylo celkem čtyři, by mohly být k analýze určitě přínosné, ovšem nekorespondují s naší výzkumnou otázkou.

Dle kritérií popsaných v předchozím odstavci jsme zahrnuli celkem **79** článků (viz tabulka č. 1). Jelikož se jedná o poměrně dlouhé období, a pro BP využívající kvalitativní postupy by tento počet článků byl nad její kapacity, rozhodly jsme se zkoumaný vzorek zmenšit. Abychom zachovali co nejvyšší validitu a omezili zkreslení, použili jsme metodu systematického náhodného výběru, který se řadí pod pravděpodobnostní vzorek. Trampota a Vojtěchovská (2010: s. 28) ho vysvětlují následovně: „Pravděpodobnostní vzorek znamená, že všechny prvky zkoumaného systému/populace mají stejnou šanci být do vzorku vybrány, u každého z nich tedy platí stejná pravděpodobnost, že se stane součástí vzorku.“ Varianta systematického náhodného výběru pak pracuje s tím, že si zvolíme určitý krok při výběru jednotek. Pro naši práci jsme zvolili vybírat článek ve stejných intervalech, a to každý druhý. Články, jsme seřadily podle data, a zvolili první článek jako výchozí bod. Vybrali jsme každý druhý, což v tomto případě vychází na liché články (1., 3., 5., ..., 77., 79.). Do naší analýzy tak vstoupilo **40** článků.

Zpravodajský server:	počet článků po selekci:	finální počet článků k analýze:
novinky.cz	29	13
seznamzpravy.cz	25	13
zpravy.IDNES.cz	25	14
celkem:	79	40

Tabulka 1: Počet vybraných článků. Zdroj: vlastní zpracování.

SEZNAM KÓDŮ:

Ještě, než se dostaneme k představení samotné analýzy a jejím výsledků, chceme představit jednotlivé kódy, které jsme v článcích našli. Do analýzy pak tyto kódy číselně zahrneme, pro lepší přehlednost a ověření získaných výsledků. Seznam kódů je dostupný také v *příloze 1*.

KÓD 1 - UDĚLENÍ MEDAILE: Udělení státního vyznamenání Janu Cimickému bylo počátečním impulsem, který odstartoval veřejnou diskusi o Cimického minulosti a chování. Toto ocenění vyvolalo kontroverzi a vedlo k širšímu zpochybnění jeho postavení.

KÓD 2 - REAKCE FABIÁNOVÉ: Jana Fabiánová jako první veřejně promluvila o své zkušenosti s Cimickým, čímž inspirovala další oběti, aby také přišly s jejich příběhy. Udělala tak v reakci na udělení medaile.

KÓD 3 - VÝZNAM SDÍLENÝCH ZKUŠENOSTÍ: Sdílení zkušeností bylo pro tuto kauzu zlomové. Mnoho obětí se bálo mluvit nebo si myslelo, že jsou v tom samy. Jakmile Fabiánová promluvila, objevily se další a další výpovědi.

KÓD 4 - SOCIÁLNÍ SÍTĚ JAKO KLÍČOVÝ FAKTOR: Využití sociálních sítí v kauze umožnilo rychlé a široké šíření informací. Napomohly propojit oběti a zároveň prohloubilo veřejné povědomí o problému.

KÓD 5 - MARTINA HYNKOVÁ VRBOVÁ JAKO DALŠÍ OBĚŤ: Příběh Martiny Hynkové Vrbové zdůrazňuje, že oběťmi mohou být i osoby z profesního okolí pachatele, a nejen jeho pacientky.

KÓD 6 - REAKCE CIMICKÉHO: Pod tímto kódem shrnujeme Cimického vyjádření. Cimický veřejně popřel všechna obvinění a vyjádřil se proti tvrzením svých obětí, což vyvolalo další diskuse.

KÓD 7 – REAKCE ODBORNÉ A POLITICKÉ VEŘEJNOSTI: Návrh na udělení vyznamenání a následné obvinění Cimického způsobily reakce nejen mezi běžnými lidmi. Reagoval a vyjádřil se například bývalý premiér Andrej Babiš.

KÓD 8 - REAKCE LÉKAŘSKÉHO ODVĚTVÍ: Reakce na kontroverzi v lékařském prostředí. Zpochybnění Cimického postavení v lékařské komunitě a jeho vyloučení z České psychiatrické společnosti reflektuje snahu o zachování etických standardů.

KÓD 9 - VICTIM BLAMING A STIGMATIZACE OBĚTÍ: Pocity obětí, že by jim nebylo věřeno nebo by byly stigmatizovány, odhalují problémy ve vnímání sexuálního násilí ve společnosti.

KÓD 10 – POPIS PRŮBĚHU VYŠETŘOVÁNÍ, OBVINĚNÍ A TRESTNÍHO ŘÍZENÍ: Zahrnuje veškerý popis zásahu a vyšetřování policie, soudů a orgánů trestně činných. Popis kauzy a její vývoj po právní stránce.

KÓD 11 – INTOXIKACE CIMICKÉHO A JEHO HOSPITALIZACE: Popis Cimického intoxikace léky a hospitalizaci ve Střešovické nemocnici. Její vývoj a vliv na kauzu.

KÓD 12 - ZNEUŽITÍ POZICE LÉKAŘE A DŮVĚRY PACIENTEK: Ukazuje na Cimického využívání své profesní i mocenské pozice k zneužívání (nejen) pacientek.

KÓD 13 – VYDÍRÁNÍ, MANIPULACE, VYHROŽOVÁNÍ ZE STRANY CIMICKÉHO: Cimického jednání odhaluje, jak využíval svou autoritu a důvěru pacientů k manipulativnímu chování. Zahrnuje taky zmínky o vyhrožování a vydírání z jeho strany směrem k obětem.

KÓD 14 - CIMICKÉHO PRAKTIKY VE VEŘEJNÉM PROSTORU UŽ ROKY: Poznatky o nevhodném chování Cimického, které byly dlouho veřejně známé, ale nebyly řešeny. Zahrnuje také výpovědi bývalého nadřízeného Cimického v Bohnicích, odkud Cimického právě kvůli podezřelému chování vyhodil.

KÓD 15 – DŮLEŽITOST ODBORNÉ POMOCI PO PROŽITÍ SN: Zdůraznění, že oběti SN potřebují po útoku vyhledat odbornou pomoc lékaře. Jelikož ale byly napadnuté lékařem, měly pak oběti strach za někým podobným jít, a tak se problém akorát prohloubil.

KÓD 16 - PARADOXNÍ SITUACE: CIMICKÝ MLUVÍ O SN, SEBEREFLEXI: Objevení rozhovoru s Cimickým, kde se vyjadřuje k SN a dopadech na psychiku obětí, také o sebereflexi a důležitosti nahlásit čin a následně docházet k odborníkovi.

KÓD 17 - PROČ OBĚTI NEPROMLUVILY DŘÍVE – PŘEKÁŽKY: Vysvětlení, proč ženy nemluvily o problému dříve.

KÓD 18 – ZMĚNA VE VNÍMÁNÍ SN – SPOLEČNOSTÍ I PRÁVNĚ: Změny v právních normách a společenském vnímání SN odrážejí posuny ve společenských postojích a snahu o ochranu obětí. Dříve docházelo k časté stigmatizaci obětí, což byla další bariéra.

KÓD 19 – PROFESIONÁLNÍ A VÁŽNÝ PŘÍSTUP VE VYŠETŘOVÁNÍ: Kauza nejen že vyvolala debatu o sexuálním násilí a postavení obětí, ale také ukázala na vážný přístup institucí k této problematice, což může být pro společnost povzbuzující znamením směrem k větší ochraně obětí a zodpovědnosti pachatelů.

KÓD 20 – DISKUSE VLIVŮ KAUKY NA SPOLEČNOST: Vyjádření obětí a advokátky Hrdé, ohledně možných dopadů kauzy na společnost. Podtržení, že výsledek není důležitý jen pro oběti, ale i pro všechny ostatní.

Těchto 20 nalezených kódů jsme pak tematicky seřadili do širších kategorií a podkategorií. Ačkoliv naším hlavním cílem není kvantitativní analýza, je důležité uvést několik klíčových statistických údajů pro lepší kontext a porozumění. Naše analýza zkoumala vztahy mezi kódy a zda jsou vzájemně provázané.

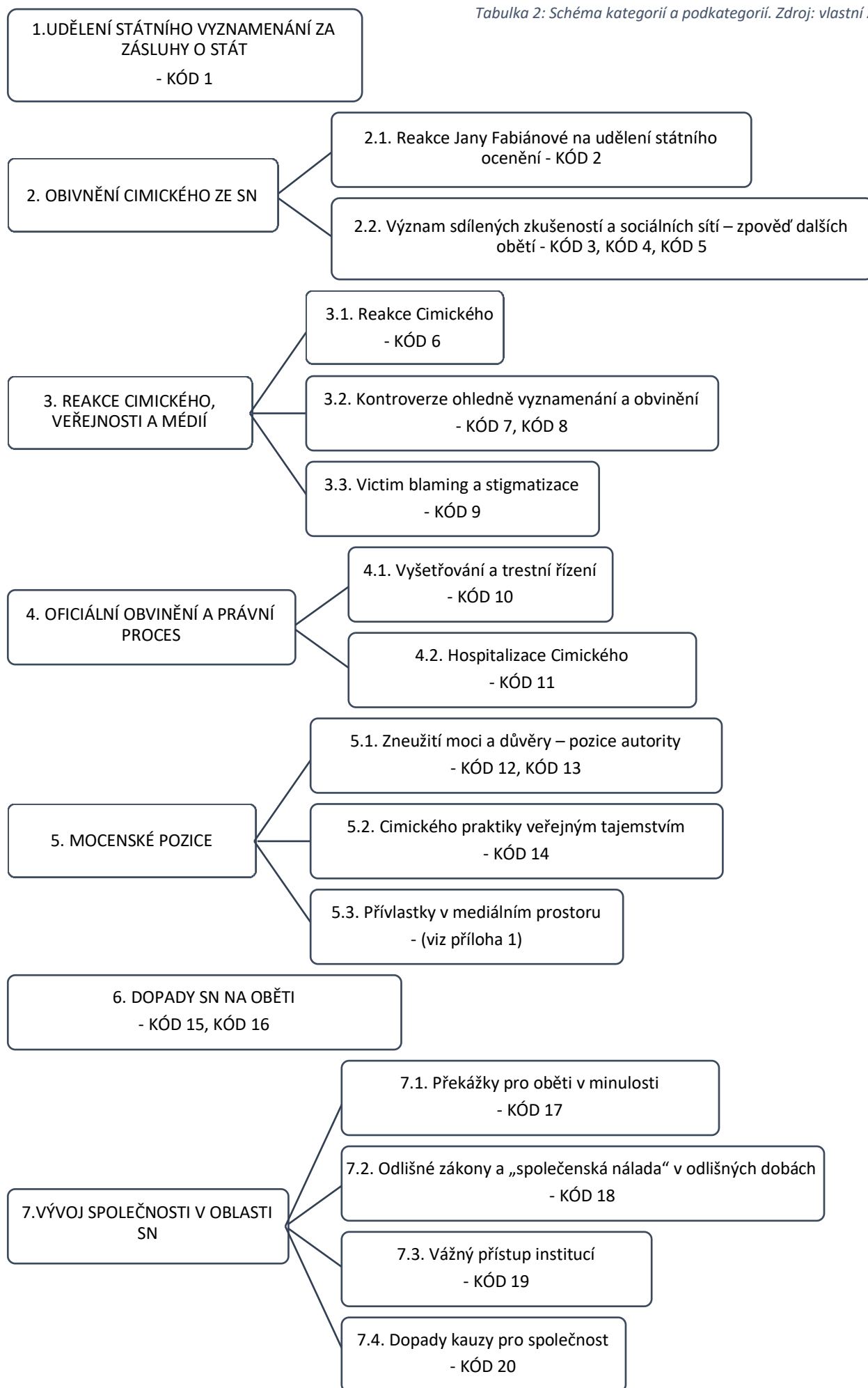
Nejčastějšími kódy byly:

Kód 10 s celkovým počtem 37 výskytů.

Kód 6 a Kód 2, oba s celkovým počtem 30 výskytů.

Tyto kódy se ukázaly být základními stavebními prvky článků, často se opakovaly a byly prominentně přítomny. Další kódy spolu objevovaly podle charakteru článku. Často šlo pouze o informování ve vývoji kauzy. Dvakrát se stalo, že se objevil kód, který byl podstatný jen ve chvíli, kdy se událost stala, a pak už ji média nepokrývaly (kód 7 a 16). Když jsme narazili na články, které se kauzou zabíraly detailněji, objevily se další, více specifické kódy. Obecně se ale všechny vyskytovaly v průběhu kauzy neustále. Při kategorizaci článků jsme se proto neřídili pouze vzájemnými vztahy kódů zjištěnými při analýze, ale usilovali jsme o vytvoření strukturovaného a jasného pohledu nejen na shromážděná data, ale i na celkový kontext případu (*viz tabulka 2*).

Tabulka 2: Schéma kategorií a podkategorií. Zdroj: vlastní zpracování.

ZJIŠTĚNÍ ANALÝZY:

Tato kapitola představuje výsledky analýzy získané pomocí otevřeného a axiálního kódování vycházejícího ze zakotvené teorie (viz *příloha 1*). Analyzovaná média a články v nich se zabývaly širokým spektrem témat, které se za necelé tři roky trvání kauzy, objevily. Díky těmto metodám jsme texty rozebraly na jednotlivé kódy a následně seskupily do širších kategorií (viz *tabulka 2*). Každá z nich bude jednotlivě představena, a doložena vybranými příklady analyzovaných textů. Seznam citovaných textů je uveden v *příloze 3*.

Hlavní kategorie v kauze Jana Cimického:

1. UDĚLENÍ STÁTNÍHO VYZNAMENÁNÍ ZA ZÁSLUHY O STÁT

Udělení státního vyznamenání Janu Cimickému tehdejším prezidentem Milošem Zemanem vzbudilo kontroverze, zejména v kontextu obvinění ze sexuálního násilí. Tato kategorie zdůrazňuje, jak samotné udělení medaile započalo veřejnou debatu, a také jak takový proces udělování vyznamenání probíhá (KÓD 1). V analyzovaných médiích bylo prezentováno bez přímého hodnocení, pouze jako stručný fakt poskytující kontext kauzy. Zmíněné kontroverze a reakce na udělení vyznamenání je obsaženo v následujících kategoriích.

2. OBIVNĚNÍ CIMICKÉHO ZE SN

Jako druhou hlavní kategorii jsme určili *obvinění Jana Cimického z různých forem sexuálního obtěžování a napadení*. Tuto kategorii jsme rozdělili na dvě podkategorie.

2.1. Reakce Jany Fabiánové na udělení státního ocenění

O Janě Fabiánové se média zmiňovala téměř vždy (KÓD 2). Jméno Fabiánové figurovalo jakožto klíčový bod téměř všech článků. Její veřejné prohlášení, jakožto odezva na udělení medaile, a příspěvek na sociální síť, kde obviňuje Cimického ze sexuálního napadení, spustilo širokou diskusi a přimělo další oběti, aby se ozvaly. Tyto reakce na Fabiánovou jsme zařadili samostatně, do následující podkategorie (2.2.).

„Fabiánová se ozvala v reakci na oznámení prezidenta, že Cimického vyznamenal medailí za zásluhy I. stupně, a to za zásluhy o stát v oblasti kultury (Seznam Zprávy, 10.11.2021).“

V médiích, které jsme analyzovali, jsme nenarazili na kritiku či negativní vyjadřování se vůči Fabiánové. Ba naopak byla v některých článcích označována za „tu odvážnou, která se nebála“.

„Právě ona první se odvážila otevřít téma, které mnozí označovali za veřejné tajemství, ale nikdo o něm nechtěl otevřeně promluvit. Nebála se pod svým jménem ukázat na Cimického. Vysloužila si za to řadu pochvalných reakcí, ale také vlnu nenávisti a obviňování. Především ale dodala odvahu mnoha dalším ženám, které se konečně odhodlaly podat svědectví, a to buď v médiích, nebo přímo na policii, případně obojí (Gavriněv, Seznam Zprávy, 1.4.2022).“

2.2. Význam sdílených zkušeností a sociálních sítí – zpověď dalších obětí

Jako další podkategorii jsme zařadili zpověď dalších obětí, s důrazem na význam sdílených zkušeností a sociálních sítí. Média se výpovědím obětí věnovala velmi široce a obsáhle. Články tak často popisovaly, jak k incidentu došlo. Daly obětem prostor, sdílet svůj příběh. seznamzpravy.cz ve dvou článcích dokonce vydalo poměrně obsáhlou zpověď deseti žen.

Jak již bylo několikrát zmíněno, Fabiánová, která celou kauzu na sociálních sítích odstartovala, je zásadní i pro další vývoj kauzy. K jejímu obvinění se začaly připojovat další a další ženy, které ji chtěli podpořit a své zkušenosti sdílet (KÓD 3).

„Stejně důležité pro ně bylo zastat se herečky Jany Fabiánové, která o napadení jako první veřejně promluvila, což Cimický popřel a nedůvěru jí projevila i část veřejnosti (Gavriněv, Seznam Zprávy, 9.11.2021).“

„Musela jsem se Fabiánové zastat. Prý ‚dělá to pro peníze, chce se zviditelnit‘. To mě zvedlo ze židle. Tehdy to bylo otřesné, já jsem na to nezapomněla dodnes (Gavriněv, Seznam Zprávy, 9.11.2021).“

„Cimický se před lety vyjadřoval v nějakém časopise o násilí na ženách. Mě to tehdy tak naštvalo, že jsem do té redakce napsala. Žádná reakce. Teď jsem se rozhodla promluvit, protože mi bylo líto paní Fabiánové, která je v mých očích hrdinka. Když jsem četla komentáře některých lidí, tak mi jí prostě bylo líto. Kdyby se mi to nestalo, tak nebudu hodnotit. Ale vzhledem k tomu, že se mi stalo to samé, tak vím, že jí věřím. A chci ji podpořit (Gavriněv, Seznam Zprávy, 9.11.2021).“

Sociální sítě jsou v této kauze zdůrazňována, jakožto klíčová (KÓD 4). Nejenže v tomto prostředí kauza vypukla, ale umožnila oběti se navzájem spojit a podpořit. Sdílení zkušeností na sociálních sítích bylo přínosné nejen pro navázání kontaktu mezi oběťmi, ale i „mobilizovat“ další případné oběti. Tento trend je obzvláště významný v éře digitálních médií, kde sociální sítě mohou sloužit jako platforma pro sdílení příběhů a vyvolávání veřejné reakce. Skrze výpovědi ostatních obětí, si další mohou uvědomit rozsah a hloubku problému a motivovat tak k veřejnému vystoupení.

„Pražští kriminalisté se na základě zveřejněných informací v médiích zabývají případem sexuálního obtěžování pacientek lékařem z Prahy 8, ke kterému mělo docházet v minulých letech až do současné doby. V případě kriminalisté nyní provádí prvotní úkony v rámci trestního řízení. Prosíme touto cestou možné poškozené ženy a svědky, aby se ozvali přímo vyšetřovateli na telefonní číslo 603457989,“ uvedla policie na Twitteru (Gavriněv, Seznam Zprávy, 9.11.2021).“

„Promluvit se rozhodly poté, co svoji zkušenost sdílela na sociální síti herečka a zpěvačka Jana Fabiánová (Seznam Zprávy, 10.11.2021).“

„Proč se ale zmíněné bývalé pacientky začaly ozývat až teď? Impulz byl podle mě ten, že se ozvala první z nich. Nahrává tomu i tato doba, kdy přes sociální sítě se ve stejnou chvíli o tom dozví najednou spousta lidí, a to je důležité (Bastlová, seznamzpravy.cz, 10.1.2024).“

„Před těmi dvaceti lety, jak uvedla Jana Fabiánová (...), jí řekli, že si má ona sama sehnat další ženy-oběti, aby to prokázaly. To je přece nemyslitelné, aby sama oběť hledala další oběti a pátrala po nich. Kdežto teď přes sociální sítě jsme se najednou dokázaly ve stejnou chvíli všechny propojit a najít odvahu začít mluvit (Vaculík, Novinky.cz, 22.12.2021).“

„Uvědomila jsem si, že mi asi nikdo nepomůže a že já na to v tu chvíli sama prostě nemám sílu ani pozici. Asi stojí za to zmínit, že tehdy nebyly sociální sítě. Sehnat další oběti nebylo tak snadné jako dnes. Oběti často mluvily ihned, ale asi je nikdo nechtěl skutečně slyšet a podpořit je (Prchalová, iDNES.cz, 4.1.2024).“

Mezi ženy, které se na sociálních sítích k obvinění připojily, byla i moderátorka Martina Hynková Vrbová. Ta byla v médiích zmiňována hlavně jakožto Cimického bývalá kolegyně. Pro případ byla důležitá, protože oproti ostatním ženám, nebyla jeho pacientka (KÓD 5).

„Další obětí sexuálního obtěžování psychiatra Jana Cimického je moderátorka České televize Martina Hynková Vrbová, která svoji zkušenost s Cimickým, jež se stala už před dvaceti lety, zveřejnila na Instagramu. Na rozdíl od jiných známých obětí nebyla jeho pacientkou (Indrová, iDNES.cz, 9.11.2021).“

3. REAKCE CIMICKÉHO, VEŘEJNOSTI A MÉDIÍ

Kauza Jana Cimického s sebou nesla množství reakcí z mnoha různých stran. Ať už od samotného Cimického, tak i od veřejnosti nebo médií.

3.1. Reakce Cimického

Reakce obviněného se zmiňovala téměř v každém článku. Do této kategorie jsme zařadili reakce Cimického během celého procesu, které byly odmítavé. Ze začátku odmítal obvinění, následně i verdikt. Po celou dobu kauzy krom odmítání svých činů tvrdil, že se jedná o útok na jeho osobu a že si žádného pochybení není vědom (KÓD 6).

V úplném počátku kauzy obvinění popřel a označil ho za neopodstatněnou snahu Fabiánové se zviditelnit. Toto vyjádření prezentuje psychiatrův pohled na obvinění jako na snahu o zdiskreditování jeho osoby a profesní dráhy, především v okamžiku, kdy mu byla prokázána čest státním oceněním. Zdůrazňuje také své vnímání situace jakožto účelového aktu, který měl za cíl využít časově vhodné momenty pro zvýšení pozornosti okolo jeho osoby.

„Podobnému obvinění je těžké se bránit, nejsem si však vědom žádného profesního ani osobního selhání. Není to pravda. Vzniklou situaci považuji za politováníhodnou snahu o zviditelnění se ve chvíli, kdy se prezident republiky rozhodl ocenit mou celoživotní práci (iDNES.cz, 1.11.2021).“

Během soudního jednání, kdy dostal právo na vyjádření, obvinění vnesená proti němu stále popíral. Toto vyjádření může být popsáno jako obranný postoj. Zdůrazňuje jeho dlouholetou kariéru a snahu o poctivé vykonávání povolání, zatímco vyjadřuje nesouhlas s tím, že by jeho chování mohlo být interpretováno jako trestněprávně postizitelné činy, jako je znásilnění. Současně vyjadřuje lítost ohledně celé situace, což naznačuje pokus o určitou formu empatie nebo politování, aniž by přímo přiznal vinu za konkrétní činy, které mu jsou vyčítány.

„Je mi 76 let a 52 let se snažím poctivě vykonávat své povolání. Rád bych se vyjádřil ke skutkům, které mi jsou kladeny za vinu. Nemohu se ztotožnit s tím, aby jakékoli mé gesto,

slova či činy byly kvalifikovány jako znásilnění nebo jiné trestněprávní jednání, které tady státní zástupkyně popsala. Rád bych vyjádřil lítost nad celou touto kauzou (Prchalová, iDNES.cz, 4.1.2024).“

3.2. Kontroverze ohledně vyznamenání a obvinění

Již na počátku kauzy se vyjadřovala i odborná a politická veřejnost. Jedním z těchto vyjádřeních, které bylo v našich analyzovaných médiích pokryto, bylo vyjádření premiéra Andreje Babiše. Babiš poměrně rychle reagoval na obvinění Fabiánové a dalších obětí, které se začali přidávat. Skrz dopis, který poslal bývalému prezidentovi Zemanovi, vyjádřil nesouhlas s udělením vyznamenání (KÓD 7).

„Premiér Andrej Babiš poslal prezidentovi dopis, v němž apeluje na to, aby psychiatr Jan Cimický kvůli obviněním ze sexuálního obtěžování neobdržel vyznamenání (Seznam Zprávy, 10.11.2021).“

Na kontroverzi ohledně vyznamenání a obvinění reagovalo i lékařské odvětví, které tato kauza poznamenána. Jednalo se především o diskutování, že by ho Česká psychiatrická společnost, měla vyloučit (KÓD 8). K tomu pak opravdu došlo.

„Podle Bašného kauzou Cimického utrpěla celá česká psychiatrie, ale především její možní pacienti. Podle něj se dost možná lidé, kteří péči potřebují a kterých podle něj stále přibývá, budou k vyhledání pomoci ostýchat a prohloubí se „antipsychiatrické“ nastavení české společnosti. Odmítá ale nařčení, zda kauza nepoukázala na oborový problém (Sedláčková, Seznam Zprávy, 12.11.2021).“

„Bašný ovšem říká, že by Česká psychiatrická společnost měla uvažovat přinejmenším o vyloučení lékaře ze svých řad. „Jsou pro to všechny podmínky. I bez ukončení vyšetřování, pokud jsou známy tyto věci, je určitě alespoň pozastavení do té doby zcela namístě (Sedláčková, Seznam Zprávy, 12.11.2021).“

„Cimický byl loni vyloučen z České lékařské společnosti a ze všech jejích organizačních složek, včetně Psychiatrické společnosti ČLS JEP (Prchalová, iDNES.cz, 6.11.2023).“

3.3. Victim blaming a stigmatizace

V analyzovaných člancích nebyly nalezeny žádné přímé citace nebo pasáže, které by se explicitně věnovaly "victim blamingu" nebo stigmatizaci obětí. Některé z článků se pouze zmiňují o faktu, že k tomu ve společnosti vůči obětem kauzy Jana Cimického došlo. Že se oběti mohly potkat s nedůvěrou ze strany veřejnosti, nebo obhajobou Cimického ze strany veřejných osobností (KÓD 9).

„(...) Prý ,dělá to pro peníze, chce se zviditelnit‘. To mě zvedlo ze židle. Tehdy to bylo otravné, já jsem na to nezapomněla dodnes (Gavriněv, Seznam Zprávy, 9.11.2021).“

„Stejně důležité pro ně bylo zastat se herečky Jany Fabiánové, která o napadení jako první veřejně promluvila, což Cimický popřel a nedůvěru jí projevila i část veřejnosti (Gavriněv, Seznam Zprávy, 9.11.2021).“

„Ta podpora byla potřebná i vzhledem k tomu, jak se za doktora Cimického postavil další známý sexuolog Radim Uzel i jiní jeho známí muži s tím, že to vylučují, že ho znají a že by nic takového nemohl udělat (Vaculík, Novinky.cz, 22.12.2021).“

4. OFICIÁLNÍ OBVINĚNÍ A PRÁVNÍ PROCES

Tato kategorie obsahuje pohled na právní aspekty kauzy, včetně promlčecích lhůt, vyšetřování, a následného trestního řízení. Ukazuje na složitost právního procesu včetně výzev pro oběti při hledání spravedlnosti.

4.1. Vyšetřování a trestní řízení

Kategorie *Vyšetřování a trestní řízení* zahrnuje komplexní popis procesu, kterým prošla kauza Jana Cimického od vyšetřování prvních obvinění až po soudní řízení. Proces byl komplikován zákony, které se v průběhu let měnily, a otázkami promlčecích lhůt. Promlčecí lhůtu a kontinuitu chování jsme ale zařadili do samostatné podkategorie (viz 4.2.). V důsledku těchto právních změn byla kauza vrácena, aby se vyjasnila platnost obvinění v kontextu starších zákonů. Policii byla prodloužena lhůta na vyšetřování a vyzvala další oběti, ať se přihlásí. Soudní řízení bylo vícekrát odročeno. Nakonec bylo vyšetřování ukončeno obžalobou Cimického ze znásilnění a vydírání, s návrhem soudkyně k 3 letem ve vězení a zakázaní praxe. Média také četně informovala o průběhu výslechů a výpovědí. Poškozené získaly titul zvláště zranitelných obětí, kam už veřejnost, včetně novinářů, nesměla (KÓD 10).

„Všem poškozeným jsem přiznal zvlášť titul zvlášť zranitelných obětí. Zakazuju, aby se ve sdělovacích prostředcích objevila jejich jména. Sankcionovat to budu pořádkovou pokutou,“ oznámil Novák před zahájením s odkazem na soud s poslancem Dominikem Ferim, při kterém kvůli streamu rozsudku byla zveřejněna jména poškozených (Prchalová, iDNES.cz, 4.1.2024).“

I přestože se tato kategorie objevovala téměř v každém článku a je tedy velmi široká, rozhodli jsme se ji zařadit pouze do jedné. Média v této oblasti zastávala velmi objektivní informativní funkci. Snažila se přinést nejnovější informace a dát je do kontextu. K vyšetřování ani soudnímu procesu se v podstatě nijak nevyjadřovala.

„Kvůli nemoci předsedy senátu byl odročen soud s psychiatrem Janem Cimickým. Hlavní líčení u Obvodního soudu pro Prahu 8 tak začne až v lednu. Známy lékař je obviněn ze čtyř znásilnění a 35 případů vydírání, kterých se měl dopustit mezi lety 1980 až 2016 (Prchalová, iDNES.cz, 6.11.2023).“

Významným momentem byl posudek znalce, který naznačil, že Cimický trpí narcistní poruchou osobnosti. To podporuje výpovědi žen, které se svěřili, že se Cimický vychloubal a poukazoval na své vzdělání či světaznalost.

„Dokonce mi u toho recitoval jakousi básničku o Šípkové Růžence. Zřejmě měl potřebu do toho vnést i nějakou poezii, jinak si to nedovedu vysvětlit (Vaculík, Novinky.cz, 22.12.2021).“

„A dal mi přednášku o tom, jak je sperma strašně zdravé (Vaničková, iDNES.cz, 1.4.2022).“

„Její výpověď je v mnoha detailech velice podobná příběhům dalších devíti žen, se kterými redaktor Seznam Zpráv mluvil. Cimický například všechny pacientky přesvědčoval, aby mu tykaly a oslovovaly ho Honzo. Nebo se chlubil tím, že zná osobně Belmonda, a dával jim číst své vlastní knížky. Často to byl příběh o žačce, která se zamiluje do svého učitele (Gavriněv, Seznam Zprávy, 8.11.2021).“

Psychiatr Jakub Šimek, který vypracoval znalecký posudek na Jana Cimického, uvedl u soudu, že Cimický není postižen vážnou duševní nemocí, která by omezovala jeho schopnost rozpoznávat skutečnost. Z posudku však vyplynulo, že Cimický má rysy narcistní poruchy osobnosti, což se projevuje nízkou empatií, egocentrismem a prosazováním vlastních zájmů

na úkor ostatních bez vnímání jejich poškození. Tento posudek naznačuje, že Cimický má sklon k nedostatečnému vnímání dopadu svých činů na ostatní.

„U něj byly shledány akcentované rysy, které opravňovaly ke konstatování narcistní poruchy osobnosti tak, jak byla popsána. To znamená osobnosti člověka, který prosazuje své cíle na úkor ostatních, má určité snížené schopnosti vcítění se do druhých lidí (Gavriněv, Seznam Zprávy, 16.1.2024).“

Tento posudek může výrazně ovlivnit vnímání jeho kauzy. Cimického narcismus a nedostatek empatie mohou naznačovat motivaci pro zneužívání moci, což by mohlo zpochybnit jeho důvěryhodnost a podpořit obvinění z manipulativního chování. Tyto nálezy mohou potvrdit výpovědi obětí a ovlivnit reakce veřejnosti.

4.2. Hospitalizace Cimického

Velký zlom během kauzy nastal během října 2023, kdy se Cimický ocitl na ARO v Ústřední vojenské nemocnici kvůli intoxikaci léky (KÓD 11). Analyzovaná média informovala o stavu Cimického a následném vývoji, kdy zmiňovaného psychiatra kvůli této otravě chtěla vyslechnout policie, protože se nabízelo podezření, jestli se před nastávajícím soudním jednáním nepředávkoval úmyslně. Tuto informaci o předávkování média ale pouze parafrázovali z jiných médií, a nazvali ji „spekulací. Po výsledku policí se ukázalo, že šlo opravu o náhodu a přestala se věcí zabývat.

„Blesk uvádí, že není jasné, jestli šlo o nehodu, nebo záměr (Krásenská, Seznam Zprávy, 22.10.2023).“

„Cimický se nedávno předávkoval léky, což vyvolalo spekulace o možném pokusu o sebevraždu, později se však ukázalo, že šlo o nešťastnou náhodu. Z důvodu hospitalizace ale Cimického právník na začátku týdne požádal o odročení líčení (Vaníčková, iDNES.cz, 3.11.2023).“

Dále v této subkategorii bylo také informováno o Centru duševní pohody Modrá laguna a jeho oficiálním vyjádření na stránkách, které jsme zmiňovali na úplném počátku práce (viz *obrázek 1*). Vyjádření kritizuje policejní postupy při shromažďování informací o Cimickém, a tvrdí, že došlo k neoprávněnému vyžádání osobních údajů pacientů bez jejich souhlasu. Centrum dále naznačuje, že postup policie nerespektuje práva pacientů. Když se redakce iDNES.cz pokusila

do centra dovolat, nikdo to nezvedl. Poskytli rozhovor s mluvčím Městského státní zastupitelství v Praze Alešem Cimbalou.

„Podle něj i samotná slohová stavba příspěvku spíše naznačuje emoční podbarvení sdělení nežli jasně vyjádřenou výtku vůči postupu policejního orgánu. „Ve věci je nutné dát nyní prostor soudu či obhajobě a obžalobě v rámci veřejného projednání věci, nikoliv komentování pro věc irelevantních webových příspěvků (Vaničková, iDNES.cz, 23.10.2023).“

Obecně zde nenacházíme žádné výrazné hodnotící, ani zabarvené prvky. Analyzovaná média se snažila informativně a stručně obsáhnout medializovanou událost, s poskytnutím nejnovějších informací o jejím vývoji.

5. MOCENSKÉ POZICE

Kategorie, kterou jsme pojmenovali jako *mocenské pozice* ukazuje na zneužití pozice autority a pozice lékaře Cimickým. Pokrývá také to, že byly jeho praktiky označovány jako *"veřejné tajemství"*, což poukazuje na širší problémy v dynamice moci, které umožňují takovéto chování a jeho dlouhodobé ignorování.

5.1. Zneužití moci a důvěry – pozice autority

První podkategorií je *„pozice autority“*, aneb zneužívání této pozice (KÓD 12). V analyzovaných médiích se toto spojení vyskytovalo ve více než polovině článků. V kontextu kauzy Jana Cimického ukazuje na dynamiku mocenských vztahů a důvěry, které jsou typické pro lékařské povolání a jak bylo těmito vztahy manipulováno. Zneužití důvěry, které pacienti vkládají do lékařů, a zneužití profesní autority mohou mít závažné následky nejen pro jednotlivé oběti, ale i pro pověst celého odvětví (viz 3.2.).

„Policistům popsala, jak ji Cimický napadl ve své tehdejší ordinaci v psychiatrické léčebně Bohnice. Žena se krátce před tím pokusila o sebevraždu, spolykala prášky. Po základním ošetření v nemocnici jí měl pomoci psychiatr Cimický, místo toho se ji ale podle jejích slov pokusil znásilnit (Gavriněv, Seznam Zprávy, 1.4.2022).“

„(...) Odpověděla, že neví, že tam asi chodit nechce, že jí není sympatický. Ale protože Cimický byl v té době hodně populární, tak jí matka řekla: „Bud' ráda, že k němu chodíš. Vždyť on sám říkal, že se ti bude hodně věnovat (Gavriněv, Seznam Zprávy, 8.11.2021).“

Stejně mluví i obžaloba. Poukázala také na to, že zneužitím této mocenské pozice docházelo k tomu, že se ženy o to víc bály dané útoky ohlásit.

„Podle obžaloby se Cimický spoléhal na důvěru pacientek v lékaře. Ženy uvedly, že se bály, že jim nikdo neuvěří, proto útoky nenahlásily. K tomu přispívalo i to, že lékař měl pacienty z řad známých osobností (Prchalová, iDNES.cz, 29.2.2024).“

Tato kategorie zahrnuje případy, kdy Cimický mohl využít své postavení k manipulaci s pacienty nebo k vynucení nevhodného chování skrz výhrůžky (KÓD 13).

„Nakonec řekl, že mě teda pustí domů, ale že musím přijít druhý den. Druhý den jsem samozřejmě přišla, protože to byla sedmdesátá léta. Bála jsem se. Vyhrožoval, že mě nechá hledat (Gavriněv, Seznam Zprávy, 9.11.2021).“

„Jistá Alena své pocity vystihla i za mnohé jiné. „Kdo by uvěřil bývalé alkoholičce?“ ptala se ve strachu z mediálně uznávaného odborníka. Drtivá většina obětí chce na svůj zážitek co nejdříve zapomenout a představa veřejného propírání intimností v nich vzbuzuje hrůzu (Indrová, iDNES.cz, 9.11.2021).“

Tento nátlak a vyhrožování byly popsány i bývalou novinářkou Ninou Kodymovu, která svědčila u soudu. V době, kdy psala pro časopis *Spy* o ženských tématech, se ji ozvalo několik žen ohledně sexuálního zneužívání ze strany Cimického. Kolik svědkyň bylo, ale nesdělila. V roce 1998 na toto téma vydala článek s názvem *„Příběh psychiatra: Zneužívá Jan Cimický sexuálně své pacienty?“*, a následně prý čelila vyhrožování.

„Šla jsem večer z práce domů. Přišli ke mně dva chlapi, natlačili mě na dům. Řekli mi, abych se na pana doktora vykašlala (Gavriněv, Seznam Zprávy, 16.1.2024).“

Hynková Vrbová v rozhovoru pro novinky.cz popsala své tehdejší obavy, kterými shrnula i výpovědi ostatních obětí, které byly v médiích popsány. Obavy, že Jan Cimický, jako psychiatr a údajný manipulátor, mohl ovlivnit vnímání důvěryhodnosti oběti tím, že by mohl způsobit její diagnózu, čímž by zneplatnil její svědectví. Jeho mediální známost by dále mohla oběť vystavit intenzivnímu tlaku a znevýhodnit ji v očích veřejnosti, když by se případ dostal do médií.

„Další věc je, že Cimický je psychiatr, a podle mého názoru i manipulátor, který by dokázal zařídit moji diagnózu, udělat ze mě nedůvěryhodnou, psychicky narušenou osobu

a tím zpochybnit moji výpověď.“ (...) „Navíc v té době byl mediálně hodně známý, což znamená, že oběť by se dostala poté, co by se to zveřejnilo, do situace, kdy by musela čelit obrovskému mediálnímu tlaku, kde on by byl ve výhodě, protože to s médii uměl, pohyboval se v nich a věděl, na koho se obracet (Vaculík, Novinky.cz, 22.12.2021).“

Navíc oběti, které se pokusily svěřit, v některých případech čelily nedůvěře svých blízkých nebo odrazování od toho, aby o věci promluvily (KÓD 13).

„Ihned po napadení jsem o tom řekla rodině. Doufala jsem, že mě podpoří v mém rozhodnutí jít na policii. Reakce ale byla: „Prosím tě, hlavně o tom nikomu neříkej nebo tě ten člověk zničí.“ Jelikož jsem byla zvyklá doma poslouchat, na policii jsem nešla (Prchalová, Novinky.cz, 29.11.2022).“

Tento kód je tedy zásadní pro pochopení, jak může být autorita zneužívána, a jak může ovlivnit jednotlivce i celé společenské vnímání profesí, které by měly být založeny na důvěře a etice.

5.2. Cimického praktiky veřejným tajemstvím

Obvinění proti Cimickému nebyla ojedinělá, ale ukazují na určitý vzorec chování a kontinuitu jednání, které mělo být údajně ve veřejném prostoru známým (KÓD 14). To naznačuje selhání systémů, který měl pacienty před takovými zneužitími chránit pacienty.

"Po prvním setkání si napsala do deníku, který se běžně na odděleních píše, že byla v hodně velkém a nepříjemném šoku z vyšetřování pana doktora Cimického. Že sám patří do rukou sexuologa. Že by se měl léčit jako deviant na pavilonu číslo sedm, kde byli tenkrát sexuální devianti. (...) „Doktoři museli vědět, co tím asi myslím, že se musel chovat hodně nevhodně, když jsem to tam takhle napsala. Nicméně jsem tam musela chodit asi třikrát týdně (Gavriněv, Seznam Zprávy, 8.11.2021).“

„Pár týdnů poté jsem se přesto svěřila lékařce, protože jsem doufala, že existuje něco jako podání stížnosti na ČLK, aby se tím někdo začal zabývat alespoň v rámci profesního odboru. To ale prý tehdy možné nebylo. Lékařka mi řekla, že o podobné situaci slyšela od svých dalších pacientek, ale že mi bohužel nemůže nijak pomoci. Byla jsem z toho hrozně překvapená (Prchalová, Novinky.cz, 29.11.2022).“

Jedním z hlavních témat byl odchod Cimického z Bohnic. V rozhovoru pro *Ptám se já* se k tématu vyjádřil Zdeněk Bašný, bývalý ředitel Psychiatrické léčebny v Bohnicích.

„Někdejší Cimického nadřízený psychiatr Zdeněk Bašný už dříve v ČT řekl, že Cimického odchod z bohnické léčebny v roce 1996 souvisel právě se sexuálními obtěžováními (Gavriněv, Seznam Zprávy, 6.10.2022).“

Bašný pospal své překvapení nad Cimického praktikami a vysvětlil, proč dřívější známky jeho nevhodného chování nevyvolaly důraznější reakci. I když Bašný sám ukončil s Cimickým pracovní poměr na základě podezření, bez konkrétních stížností bylo dle něj těžké podniknout další akce.

„Písemná stížnost nebyla žádná, bylo to na základě dotazů lidí, jestli jsou určité praktiky slučitelné s terapií. I ti lidé v tom tápali. Na základě výpovědí těch lidí jsem usoudil, co se tam může odehrávat. V této chvíli jsem ho kontaktoval a začali jsme to řešit,“ (...)
Bývalý šéf bohnické psychiatrie dodal, že tehdy ve prospěch Cimického intervenovalo množství lidí a byl proto pod tlakem (Sedláčková, Seznam Zprávy, 12.11.2021).“

Detaily o Cimického praxi, které byly „veřejným tajemstvím“, naznačují, že jeho nepřístojné chování mohlo být mezi kolegy známé, ale bylo tolerováno nebo ignorováno kvůli jeho profesní reputaci, pozici, nebo možná kvůli nedostatku důkazů, které byly považovány za dostatečné pro kroky.

„(...) Ten člověk je dobytek. Nejhnusnější je, že kdykoliv mluvíte s někým ze zdravotnictví, tak to o něm všichni ví. Je to veřejné tajemství, že on je prase. Ale nikdo s tím nikdy nic neudělal, všichni ho plácají po rameni (Gavriněv, Seznam Zprávy, 9.11.2021).“

Bývalý novinář Lukáš Bulín podnikl pro TV Nova investigativní reportáž o zneužívání pacientů lékařem, přičemž když šáněl poškozené, většina z nich mluvila právě o Cimickém. Se skrytou kamerou vyslal dvě figurantky, aby dokumentovaly nevhodné chování Cimického. Během návštěv u Cimického byly figurantkám kladeny nevhodné otázky a dávány úkoly sexuálního charakteru. Chování eskalovalo k neobvyklým procedurám, jako je aplikace akupunktury v intimních oblastech. Nakonec Cimický jednu z figurantek při čtvrté návštěvě vykázal, pravděpodobně kvůli prozrazení skrytého natáčení. Reportáž nakonec nebyla odvysílána, protože redakční kolegové Bulína varovali před možnými retribučními od dobře propojeného a vlivného Cimického.

„Všichni z redakce mi říkali, ať se na to vykašlu, že to stejně není nic platné, že pan doktor má dlouhé prsty a spoustu kontaktů (Gavriněv, Seznam Zprávy, 16.1.2024).“

5.3. Přívlastky v mediálním prostoru

V poslední podkategorii spadající pod „mocenské pozice“ jsme se zaměřili na to, jaké přívlastky byly v analyzovaných médiích Cimickému přisuzovány. Pro tuto podkategorii máme udělanou oddělenou kódovací knihu pro větší přehlednost (viz příloha 3). I když jsme je nezahrnuli do 20 zmíněných kódů, ale zvláště, tak pod kategorií „mocenské pozice“ patří. Přívlastky hrají významnou roli v mediálním rámcování a prezentaci aktérů, protože mohou ovlivnit, jak je postava vnímána veřejností. Používání specifických adjektiv nebo popisů, jako je „známý doktor“ místo prostého „doktor“, přidává další vrstvu kontextu nebo hodnocení.

*„(...) pomáhá právě i ženám, které ze sexuálního napadení obviňují **známého** psychiatra Jana Cimického (Gavriněv, Seznam Zprávy, 8.11.2021).“*

Přívlastek „známý“ může naznačovat určitou úroveň věhlasu nebo uznání v oboru a může předpokládat, že čtenáři mají nebo by měli mít předchozí znalost nebo dojem o této osobě. To může vést k tomu, že čtenáři přemýšlejí o postavě s předpokladem odbornosti nebo důležitosti, což může mít vliv na jejich reakci na informace prezentované v článku. Pokud jsou však v rámci kauzy vzneseny negativní nároky nebo obvinění, přívlastek „známý“ může tyto aspekty ještě zvýraznit a posílit negativní dopad na veřejný obraz této osoby.

*„**Pětasedmdesátiletý lékař** je obžalován ze čtyř znásilnění a 35 případů vydírání. Od začátku trvá na své nevině (Vaničková, iDNES.cz, 3.11.2023).“*

Přívlastek "pětasedmdesátiletý" zde slouží k určení věku lékaře a může být použit pro kontextualizaci jeho dlouhodobé kariéry nebo délky doby, po kterou mohl působit ve svém oboru. Tato informace sloužit také k zdůraznění potenciální dlouhodobosti jeho činů nebo může být v kontrastu s mladším věkem obětí. Přívlastek se začal objevovat až v září 2023, kdy byl Cimický obviněn.

*„Jan Cimický byl dlouhé roky **mediální hvězdou české psychiatrie**. Téměř čtvrt století pracoval v psychiatrické léčebně v pražských Bohnicích, v letech 1981 až 1996 dokonce jako primář socioterapeutického a rehabilitačního oddělení (Gavriněv, Turek, Seznam Zprávy, 4.1.2024).“*

Přívlastek "mediální hvězdou české psychiatrie" poukazuje na významnost a popularitu Jana Cimického v médiích a jeho pozici ve veřejném vnímání jako význačné postavy v oblasti psychiatrie. Tato formulace naznačuje, že dotyčný byl často předmětem mediálního zájmu, mohl být častým hostem v televizních programech nebo měl vliv na veřejné diskurze týkající se psychiatrie. Tento přívlastek se objevil pouze jednou a mohl by poukazovat na vysoký status Jana Cimického v minulosti a na to, jak tento status možná ovlivňoval vnímání jeho činů veřejností i médií. Mohl by mít ale podobný efekt jako „známý lékař“ (viz výše).

„*Samozřejmě, „ odpověděl žalovaný psychiatr (Prchalová, iDNES.cz, 4.1.2024).“*

Přívlastek "(ob)žalovaný" znamená, že tato osoba byla formálně obviněna z trestného činu a nyní čelí trestnímu řízení. Ve většině právních systémů platí presumpce neviny, což znamená, že osoba je považována za nevinou, dokud není její vina prokázána. Ve spojitosti s kauzou, kde někdo čelí obviněním ze závažných trestných činů, může být důležité uvádět, že je "obžalovaný", protože to dává čtenářům kontext o stádiu právního procesu a zdůrazňuje, že proti dané osobě probíhá soudní řízení. Přestože by se mohlo zdát, že použití tohoto termínu má negativní konotace, je to standardní právní termín, který má informovat o probíhajícím právním procesu bez předjímání výsledku. Tento termín se vyskytl jen dvakrát, a to v lednu 2024.

V případě sexuálního násilí, kde se v mediálních článcích často objevují příběhy obětí, mohou přívlastky ovlivnit, jak je na oběti pohlíženo – zda s empatií, skepticismem, nebo dokonce s obviňováním. Mediální reprezentace, která používá přívlastky, které oběti stigmatizují nebo je zpochybňují, může vést k „*victim blamingu*“ – tedy k obviňování obětí, což je problém, který může odradit jiné oběti od toho, aby se ozvaly a hledaly spravedlnost.

V námi analyzovaných článcích se o obětech neuvažovalo nijak zbarveně. Ve všech článcích jsme našli různé kombinace označení: oběť/i, žena/y, pacientka/y, a později poškozená/é. U Fabiánové bylo vždy zmíněno, že je to herečka a zpěvačka. U Hynkové, že je moderátorka. Jednou byly tyto dvě výrazné ženy v kauze označeny za „veřejně známé ženy“. Považujeme ale tato označení pouze jako udání kontextu.

„*Martina Vrbová Hynková je po herečce Janě Fabiánové druhou veřejně známou ženou, která proti psychiatrovi veřejně vystoupila (Gavriněv, Seznam Zprávy, 22.11.2022).“*

6. DOPADY SN NA OBĚTI

V této kategorii média přibližovala zkoumání traumat a psychologických následků, které sexuální násilí na oběti má. Poukazuje také na důležitost odborné pomoci, a reflektuje na složité cesty obětí k překonání zkušeností se sexuálním násilím.

„Člověk má po napadení co dělat, aby se z toho vzpamatoval. Následky napadení jsou také dlouhodobé. Zamává to mimo jiné s pocitem vlastní hodnoty, člověk nemá odvahu postavit se sám za sebe. Dokázat se pak sám zvednout a najít sílu jít sám do boje může tak trvat i desítky let (Prchalová, Novinky.cz, 29.11.2022).“

Pacientky, kterým místo pomoci od lékaře bylo ještě víc ublíženo se začaly bát a nedůvěřovat doktorům. Což může mít fatální následky. Dle médií je po SN vyhledání odborné pomoci velmi důležité (KÓD 15).

„Psychiatřička Hana Papežová popsala dvacet let starý případ své pacientky, která se po napadení Cimickým několik let bála navštěvovat lékaře, a proto se neléčila se svými potížemi. Když po letech vyhledala odbornou pomoc u Papežové, ta jí nabídla obrátit se na policii. Pacientka, která je dnes jednou z poškozených u soudu, to ale tehdy odmítla (Gavriněv, Seznam Zprávy, 16.1.2024).“

O důležitosti vyhledání odborné pomoci paradoxně promluvil i sám Cimický. Rozhovor ve videu zveřejněném spolkem Nepromlčíme hovořil o dopadech znásilnění na psychiku obětí a o tom, jak by se měli lidé obracet na odborníky pro pomoc s traumatem (KÓD 16). Cimický v něm radí, že je lepší se o problémy podělit, než je nosit sami v sobě. Zároveň se dotýká tématu sebereflexe a přiznává, že lidé často vidí sami sebe v lepším světle, než je realita. Diskutoval i o promlčení těžkých zločinů a o tom, jak mohou někteří lidé cítit uspokojení z obelstění systému, zatímco ti se sebereflexí mohou sami přiznat k činům. Situace je považována za paradoxní, protože Cimický nyní čelí obviněním z činů, o kterých dříve veřejně diskutoval jako odborník.

„Oběti by se tak podle něj vždy měly obrátit na odbornou psychologickou či psychiatrickou pomoc. „S autem také lidé jedou do servisu, aby tam zkontrolovali elektroniku a brzdové destičky, takže u psychiky, která je mnohem komplikovanější, nemůžeme spoléhat na to, že nám poradí sousedka, která zažila nějaké trauma. Je potřeba, aby se to řešilo konkrétně a cíleně (Dulínek, Novinky.cz, 16.11.2021).“

„Některé z poškozených mají podle obžaloby dlouhodobé následky. Žádají proto náhradu újmy v částkách od 80 tisíc do půl milionu korun. Dohromady po psychiatrovi žádají téměř šest milionů korun. Podle Hrdé jde vzhledem k dopadům na její klientky o symbolické částky (Bastlová, seznamzpravy.cz, 10.1.2024).“

7. VÝVOJ SPOLEČNOSTI V OBLASTI SN

Tato kategorie se věnuje širším sociálním a kulturním změnám v přístupu k sexuálnímu násilí. Pojednává o tom, jakým překážkám oběti čelili v minulosti, a jak se dnes začínají měnit.

7.1. Překážky pro oběti v minulosti

Podkategorie „Překážky pro oběti v minulosti“ představuje důležité faktory, které měly vliv na to, že oběti sexuálního zneužívání v případě Jana Cimického původně mlčely. Tento kód odhaluje hlubší společenské a psychologické bariéry, které bránily obětem mluvit o svých zkušenostech.

Hlavními faktory byly mládí a stud obětí, strach z reakce autoritativního a společností uznávaného psychiatra a pocit, že jejich slova nebudou brána vážně nebo že jim nebude věřeno (KÓD 17).

Nora Fridrichová, která v rámci pořadu 168 připravovala reportáž s ženami, které byly sexuálně obtěžovány psychiatrem Cimickým tyto obavy žen potvrdila.

„Od žen, s nimiž jsme natáčeli, vím, že tato okolnost u nich hraje roli. Bojí se, že jejich slovo pacientky s psychickými potížemi má nižší váhu než slavného psychiatra (Indrová, iDNES.cz, 9.11.2021).“

Tyto překážky také odrážejí tehdejší sociální klima, kde bylo sexuální zneužívání tabuizováno a oběti často narážely na stigmatizaci. Oběti v článcích narážely na kontext minulé doby a jiných společenských pravidel. Navíc to byly situace bez svědků, pouze „tvrzení proti tvrzení“, což ještě více komplikovalo možnost nalézt spravedlnost.

„Tenkrát jsem to neřešila. Řekla jsem to kamarádce, řekla jsem to manželovi, známým, nijak jsem se s tím netajila. Ale abych šla někam to nahlásit... To bylo za komunistů, on byl vážený primář. Asi bych nikde neuspěla. Ale ani jsem nepřemýšlela o tom, že bych to někde nahlásila (Gavriněv, Seznam Zprávy, 9.11.2021).“

Oběti, které tenkrát nebyly vyslyšeny nebo jejichž tvrzení byla zpochybňována, nyní, s nabytými životními zkušenostmi, již nechtějí zůstat v tichosti a aktivně se snaží o změnu situace.

„A proč mlčely tenkrát? Všechny to popisují stejně. Byly mladé, styděly se za svoji zkušenost, měly strach z autority slavného psychiatra, strach z toho, že jejich výpověď nebude věrohodná. Některé se dokonce setkávaly s nedůvěrou od svých nejbližších. Dnes jsou to vyzrálé ženy s životními zkušenostmi, které už nechtějí mlčet (Gavriněv, Seznam Zprávy, 9.11.2021).“

7.2. Odlišné zákony a „společenská nálada“ v odlišných dobách

Dle analyzovaných článků je patrné, že se tzv. „společenská nálada“ začala v rámci otázek SN a SO pozměňovat (KÓD 18). Na iDNES.cz jsme mohli narazit na novodobou definici SN, kterou jsme představili i v teoretické části této práce.

„V poslední době se terminologie mění a častěji, než sexuální násilí je užíván termín sexualizované násilí. To má implikovat, že v případech tohoto jednání nejde o pohlavní styk, o sex, jako takový, nýbrž je sex využíván jako prostředek a nástroj moci a ponížení a degradace oběti. Oba termíny jsou v současné době volně zaměňovány (Vlčková, seznamzpravy.cz 16.11.2021).“

Setkali jsme se i s otázkou redaktora, že v dnešní době, ovlivněné hnutím Me Too, je dle některých trendem ozývat se po letech a že jakýkoli fyzický kontakt s ženou je nyní rychle považován za sexuální predátorství. Naznačuje, že je třeba respektovat osobní hranice a souhlas v obou směrech.

„Ale když o to žena nestojí, tak v podstatě je. Některé věci muži dělají, protože si myslí, že se to ženám líbí, ale my o ně opravdu nestojíme. Myslím si, že žena dokáže dát najevo, když se jí muž líbí a když o něj stojí. Ale když třeba v práci někdo tu ženu zezadu poplácá přes zadek a ona o to fakt nestojí, tak to sexuální predátorství je, ať se na mě nikdo nezlobí. My také nechodíme a nesaháme chlapům do rozkroku, protože si myslíme, že se jim to líbí (Vaculík, Novinky.cz, 22.12.2021).“

Kauza Jana Cimického byla také spojována s kauzou Dominika Feriho. Které by mohly přispět k prolomení tabu týkajícího se sexuálního násilí. Důležitý je ale i způsob, jakým jsou případy

mediálně zpracovávány. Problémem v kauze Feri bylo nevhodné zveřejňování jmen obětí, což vyvolalo u obětí obavy z negativních důsledků veřejného prozrazení, jako jsou dopady na rodinný a pracovní život. Pokud se však podaří zachovat důvěrnost a zabránit únikům informací, mohou tato odhalení posloužit jako povzbuzení pro ostatní oběti, aby promluvíly o svých zkušenostech.

„Třeba u kauzy Feri negativně vůči mým klientkám fungovalo zveřejnění jmen obětí. Opravdu se extrémně bojí, aby tady k tomu nedošlo. Protože některé z nich se mi ozývaly na začátku té kauzy a říkaly, že vůbec nechtějí být nikde uvedeny, že se bojí toho, že bude zveřejněno jejich jméno. Kvůli jejich rodině, práci a podobně. Takže když se ty věci ošetří správně tak, aby nedocházelo k únikům, tak si myslím, že to bude pro další oběti povzbuzení v tom, že prostě mohou mluvit (Bastlová, Seznam Zprávy, 10.1.2024).“

7.3. Vážný přístup institucí

Tato podkategorie zdůrazňuje pozitivní zkušenosti s institucemi, které se podílejí na vyšetřování kauz sexuálního násilí, v tomto případě policie (KÓD 19). Uznává ochotu a profesionalitu, s jakou policie zachází s oběťmi a jejich svědectvími, ukazuje na to, že výpovědi jsou brány vážně a že je vynaložena péče na to, aby se oběti cítily v bezpečí a respektované.

„Ze strany policie byl znát respekt a bylo vidět, že se tou kauzou zabývá ve vší vážnosti. Nebyla tam snaha o nějaké zlehčování mé výpovědi, šlo o velmi profesionální přístup. Oni vědí, jakým způsobem přistupovat k obětem takových činů. S vyšetřovatelem jsem se cítila v bezpečí (Vaculík, Novinky.cz, 22.12.2021).“

Zmínka o vrácení spisu k doplnění je pak chápána jako další potvrzení toho, že případ je pojmán s náležitou důležitostí. Tento kód naznačuje, že může docházet k pozitivním změnám ve vnímání a zpracování případů sexuálního násilí vytvářeného osobami v autoritativních pozicích.

„Z mého pohledu vnímám především snahu a vůli zpracovat celý spis co nejlépe. Že se spis vrátil k doplnění, je vlastně dalším důkazem toho, že se tato kauza bere vážně, a věřím, že se snad mění i obecně přístup vůči problematice znásilnění autoritou a zneužívání pozice moci (Prchalová, Novinky.cz, 29.11.2022).“

7.4. Dopady kauzy pro společnost

Jako poslední podkategorii jsme označili dopady kauzy na společnost (KÓD 20).

Advokátka obětí Hrdá zdůrazňuje, že výsledek soudu má význam nejen pro přímo poškozené, ale i pro celou společnost. Zvyšuje to šanci obětí na vyrovnání se s traumatem a vysílá zprávu dalším obětem, že společnost a trestní systém jsou připraveni je podpořit.

„ (...) Ano, jsme svědky toho, že spousta lidí najednou chce nahlásit věci. A musíme si říct proč. Ta první věc je opravdu to, že společnost jim to umožní. Podívejte se i třeba na internetové diskuze. Před 10 lety, možná i před pěti lety byly zesměšňující, nenávistné. A najednou se ta diskuze vyvíjí tak, že predátor by neměl ubližovat a že si zaslouží trest. Takže společenský diskurz se tady změnil (Bastlová, Seznam Zprávy, 10.1.2024).“

Diskutuje o významu odpovědnosti orgánů činných v trestním řízení, dlouhodobých dopadech na oběti a výši požadované kompenzace, která je považována za symbolickou v porovnání s dopady zločinu. Tento článek také zmiňuje nedostatečné tresty a potřebu změny v přístupu k sexuálnímu násilí ve společnosti a v zákonech.

Vrbová Hynková popsala, že výsledek soudu je důležitý pro celou společnost, nejen pro oběti.

„My poškozené máme konečně šanci vyrovnat se s traumatem, které nám způsobila hrozná zkušenost s panem doktorem Cimickým. Zároveň je to důležité poselství pro další oběti sexuálního násilí, že společnost už je jiná než před třiceti lety, že už dnes něco takového netoleruje (Gavriněv, Seznam Zprávy, 22.11.2022).“

VZTAHY MEZI KÓDY

Za pomoci otevřeného a následně axiálního kódování jsme našli mezi kódy vztahy, které jsou pro pochopení a k ucelení kauzy klíčové.

Veřejná diskuse a kontroverze vyvolaná udělením medaile Janu Cimickému (Kód 1) představují ústřední bod, který iniciuje řetězec událostí a veřejných reakcí. Jana Fabiánová reaguje na tuto událost sdílením své negativní zkušenosti s Cimickým (Kód 2), což vede k přílivu sdílení podobných zkušeností dalšími oběťmi (Kód 3), zde můžeme vidět jak kód 1 působí jako přímá příčina pro kód 2 a následně kód 3. Tato sdílení, umocněná sociálními sítěmi (Kód 4), rozšiřují veřejné povědomí o kauze. Významná je také Martina Hynková Vrbová, jejíž příběh přidává další rozměr k diskusi o obětech z profesního okolí pachatele (Kód 5). Veřejné a mediální reakce (Kód 6 a Kód 7), stejně jako reakce lékařského odvětví (Kód 8), ilustrují další rozvoj kauzy a její důsledky na různé sféry společnosti. Začínají se objevovat diskuse o victim blamingu a stigmatizaci obětí (Kód 9), které odkrývají hlubší problémy ve vnímání sexuálního násilí a výzvy, kterým oběti čelí při hledání spravedlnosti. Zneužití moci a autority (Kód 12 a Kód 13) a informace o Cimického nevhodném chování, které bylo veřejně známo (Kód 14), společně formují obraz mocenských dynamik a ukazují na hlubší problém.

Vyšetřování a trestní řízení (Kód 10) spolu s informacemi o intoxikaci a hospitalizaci Cimického (Kód 11) informují veřejnost o průběhu a vývoji kauzy.

Potřeba odborné pomoci po sexuálním napadení (Kód 15), paradoxní situace, kdy Cimický hovoří o sexuálním násilí (Kód 16), a překážky, kterým oběti v minulosti čelily (Kód 17), poukazují na proměnu společenského vnímání a právního rámce týkajícího se sexuálního násilí (Kód 18). Profesionální přístup ve vyšetřování (Kód 19) a dopady kauzy na společnost (Kód 20) nakonec podtrhují důležitost institucionálního a společenského postupu v reakci na takto významné sociální události.

ZODPOVĚZENÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK

Závěrem shrneme poznatky z výzkumné části a odpovíme na výzkumné otázky definované na začátku práce.

Hlavní výzkumná otázka: *Jakým způsobem česká online zpravodajská média konstruovala kauzu Jana Cimického od počátku kauzy (v říjnu 2021) do vyslyšení svědků (konce února 2024)?*

Analyzované články během trvání kauzy obsáhly mnoho témat. Hlavním tématem bylo samotné udělení medaile, spolu s kontroverzí, která ve společnosti vyvolala rozsáhlou debatu. Média tuto skutečnost nijak nehodnotila, pouze o ni informovala. Stejně tak tomu bylo u popisování dynamického vývoje kauzy. Média se detailně zabývala popisem a vývojem vyšetřování a trestního řízení. Opět z pozice nestranného informátora snažící se udat kontext. K vyšetřování ani soudnímu procesu se v podstatě nijak nevyjadřovala. Média podtrhávala důležitost sociálních sítí, které pomohly oběti propojit a také kauzu rozšířit. Dostala se tak k odlišné společenské náladě v porovnání s překážkami v minulosti. Dle médií dochází ke společenským a kulturním změnám v přístupu k sexuálnímu násilí. Zdůrazňovala také profesní přístup zapojených institucí.

Vedlejší výzkumná otázka: *Jakým způsobem tato média ve stejném vybraném období prezentovala aktéry kauzy Jana Cimického?*

Média prezentovala aktéry kauzy „způsobem, který odhaluje dynamiku mezi oběťmi a obviněným, zdůrazňuje mocenské pozice a sociální důsledky kauzy. Jana Fabiánová, která se stala tváří obětí, byla ve zprávách často prezentována jako odvážná osoba, jež se nebála veřejně promluvit a jejíž prohlášení vyvolala další svědectví obětí. Martina Hynková Vrbová, rovněž významná postava kauzy, byla zmiňována hlavně v souvislosti s jejím profesním vztahem k Cimickému, a to jako jeho bývalá kolegyně, nikoli pacientka, což přinášelo do případu další perspektivu. Cimický samotný byl prezentován jako centrální figura, čelící obviněním a odmítající své činy, zatímco vnímal situaci jako útok na svou osobu. Důležité osobnosti, jako expremiér Andrej Babiš, vyjádřili své nesouhlasné stanovisko k případu, což média využila k zdůraznění širšího politického a společenského dosahu kauzy.

Stejně tak bylo zmiňováno lékařské odvětví, které reagovalo vyloučením Cimického z České psychiatrické společnosti.

Média se snažila o vyvážené a objektivní přístupy, zdržela se jakéhokoliv stigmatizujícího nebo obviňujícího jazyka vůči obětem. Ve vyjádřeních a příbězích obětí byly zdůrazněny jejich zkušenosti a trauma spojená se sexuálním násilím. Ve zpravodajství se odrážela složitost a citlivost kauzy a kladl se důraz na objektivitu, informační hodnotu a poskytnutí prostoru pro všechny strany zapojené do případu.

Zajímavým aspektem prezentace aktérů bylo také užívání přívlastků. Cimický byl označován jako "obžalovaný", což zdůrazňovalo, že proti němu probíhá soudní řízení. Zatímco oslovení "mediální hvězda české psychiatrie" nebo „známý lékař“ mohla posílit vnímání pozice autority a mocné osoby. Obecně se ale média zdržela hodnotících či jinak zabarvených výroků.

ZÁVĚR:

Tato práce poskytuje důkladnou analýzu médií v kontextu kauzy Jana Cimického. Ukazuje, čím se mediální diskurz v průběhu let zabýval a snažila se odpovědět na výzkumné otázky. Analýza identifikovala několik klíčových kategorií a podkategorií, které se objevovaly v médiích v souvislosti s touto kauzou.

Práce také odhalila problematické aspekty zneužívání mocenských pozic a jak mohou některé osoby v autoritativních rolích zneužívat svého postavení. V kauze Jana Cimického je znepokojující, že jeho nevhodné chování bylo dlouhodobě známé nejen mezi kolegy a v lékařské komunitě, avšak nebylo dostatečně řešeno ani odsouzeno. Jeho postavení uznávaného psychiatra a vliv v oboru mohly přispět k tomu, že se s případnými stížnostmi nezacházelo s náležitou vážností. Tato situace naznačuje, že v případě osob s vysokým sociálním statusem a prestiží ve společnosti může existovat tendence přehlížet nebo minimalizovat jejich chování, což má za následek další utrpení obětí a brání jim v hledání spravedlnosti.

Zvýšená mediální pozornost a širší společenská diskuse v souvislosti s touto kauzou mohou posílit povědomí o sexuálním násilí a jeho nepřijatelnosti ve společnosti. Případ ukazuje, že společnost a soudní systém jsou ochotnější a lépe vybavení řešit takové případy, což může inspirovat oběti, aby promluvily. Může vést také ke změnám v legislativě, poskytování pomoci obětem a ve vzdělávání veřejnosti. Výsledek analýzy naznačuje, že kauza může být přelomovou a mít dopadat nejen pro oběti a jejich uzdravení, ale také pro posun společenských norem a hodnot v tolerování sexuálního obtěžování a násilí.

Mediální prezentace kauzy Jana Cimického byla vyhodnocena jako neutrální, s důrazem na fakta bez výslovného hodnocení aktérů. Média se zaměřovala na poskytnutí informací o vyšetřování a vývoji kauzy. Přinesla výpověď obviněného, místo toho, aby výslovně hodnotila jeho jednání. Stejně tak tomu bylo u obětí. To odráží snahu médií udržet informovanost veřejnosti, zatímco současně respektují právní proces a nevydávají předčasné soudy. Byla vidět snaha udržet objektivní a vyvážený pohled. Oproti problematice zmíněné v teoretické části naší práce.

Zároveň také musíme zmínit limity, které tato práce má. Několika jsme se již lehce dotkli. Jelikož se tato bakalářská práce řídí kvalitativním způsobem výzkumu, vstupuje tak výzkumník svými rozhodnutími do výzkumu, a do jisté míry ovlivňuje výsledky. Problémem, se kterým se sociovědní obory potýkají je problém obecného a jedinečného. Na úrovni jednotlivců a jedinečných událostí můžeme pozorovat velké množství účinků. Takže i když dojdeme k co nejpreciznějším výsledkům jsou stále stochastické, neplatí tak pro všechny a vždy nalezneme výjimky. Tento problém v mediální komunikaci nastává zejména při zkoumání účinků médií. (Bryman, 2012: s. 176)

Druhým limitem je rozsah bakalářské práce. Téma, o kterém tato práce pojednává by bylo určité možno zkoumat z dalších úhlů, a rozšířit počet zkoumaných médií či příspěvků. Zahrnout například i audiovizuální obsahy, bulvár nebo tištěná média, která poskytují jedinečný pohled na to, jak jsou informace prezentovány a jak mohou ovlivňovat veřejné vnímání. Bulvární média často používají šokující výrazy a vizuální prvky, aby přilákala pozornost čtenářů. Tato strategie může být účinná pro zvýšení prodejnosti nebo online prokliků, ale současně může vytvářet zkreslený pohled na skutečnost. Vzhledem k výběru zkoumaných médií, tento fakt a jeho dopady nebyly zkoumány.

Vizuální prvky jsou důležitou součástí mediální komunikace a mohou značně ovlivnit, jak lidé informace vnímají. Obrázky a grafika mohou vyvolat silné emocionální reakce a být zapamatovány déle než samotný text. V případě médií, která pokrývají tak závažná obvinění, jako je to v kauze Cimického, je důležité poznamenat, jak média používají obrázky k podpoření nebo oslabení příběhu obětí a obviněného. Jsou-li obrázky používány citlivě a eticky, mohou přidat hloubku a kontext k příběhu; pokud jsou však používány nevhodně, mohou vést ke stigmatizaci nebo traumatizaci obětí. V rámci této práce nedocházelo k analýze vizuálních prvků, což je též možné označit za limitaci.

Zkoumání tištěných médií může odhalit rozdíly ve zpravodajství oproti online platformám. Tištěná média mají obvykle delší produkční cykly a nemohou tak reagovat na aktuální události s takovou rychlostí jako online prostředí. To by mohlo znamenat, že jejich obsah je pečlivěji zvážen a může být věnováno více prostoru k prozkoumání hlubších aspektů případu, jakými jsou právní, sociální a psychologické dopady na oběti a společnost. Porovnávání přístupu ke kauze tištěných médií a online médií nebylo cílem práce, přesto si uvědomujeme, že by bylo vhodné i v této rovině přemýšlet při plánování dalšího pokračujícího výzkumu tématu.

SUMMARY

This thesis provides a thorough analysis of media content in the context of the case of Jan Cimický. It explores the media discourse over the years and attempts to respond to research questions. The analysis identified several key categories and subcategories that appeared in media related to this case.

Moreover, the work revealed problematic aspects of the abuse of power and how certain individuals in authoritative roles can exploit their position. In Jan Cimický's case, it is concerning that his inappropriate behavior was long known among colleagues and the medical community, yet was not sufficiently addressed or condemned. His standing as a respected psychiatrist and his influence in the field may have contributed to complaints not being taken seriously. This situation suggests that in the case of individuals with high social status and prestige in society, there may be a tendency to overlook or minimize their behavior, resulting in further suffering for victims and hindering their pursuit of justice.

The increased media attention and broader societal discussion regarding this case may enhance awareness of sexual violence and its unacceptability in society. The case demonstrates that society and the legal system are more willing and better equipped to address such cases, which may inspire victims to speak out. It may also lead to changes in legislation, provision of assistance to victims, and public education. The results of the analysis suggest that the case could be a watershed and have an impact not only on victims and their healing but also on shifting societal norms and values in tolerating sexual harassment and violence.

The media presentation of the Jan Cimický case was evaluated as neutral, with an emphasis on facts without explicitly judging the actors involved. The media focused on providing information about the investigation and the development of the case. They presented the defendant's testimony, rather than explicitly evaluating his actions, as was the case with the victims. This reflects the media's effort to maintain public awareness while simultaneously respecting the legal process and not issuing premature judgments. An effort to maintain an objective and balanced view was seen, contrary to the issues mentioned in the theoretical part of our thesis.

At the same time, we must also mention the limits of this work. Some have been briefly touched upon. Since this bachelor thesis follows a qualitative research approach, the researcher's decisions enter into the research and to some extent influence the results. The problem general and unique is a challenge socio-scientific fields face. At the level of individuals and unique events, we can observe a large number of effects. So even if we reach the most precise results, they are still stochastic, not always applicable to all, and we will always find exceptions. This problem in media communication arises especially when examining media effects. (Bryman, 2012: p. 176)

The second limit is the scope of the bachelor's thesis. The topic, which this work discusses, could certainly be studied from other angles and expand the number of studied media or contributions. For example, to include audiovisual content, tabloids, or print media that provide a unique view of how information is presented and how it can influence public perception.

Tabloid media often use shocking expressions and visual elements to attract readers' attention. This strategy can be effective in increasing sales or online clicks, but it can also create a distorted view of reality.

Visual elements are an important part of media communication and can significantly affect how people perceive information. Images and graphics can evoke strong emotional reactions and be remembered longer than text alone. In the case of media covering such serious allegations as in the Cimický case, it is important to note how media use images to support or undermine the stories of victims and the accused. If images are used sensitively and ethically, they can add depth and context to the story; however, if used inappropriately, they can lead to stigmatization or traumatization of victims.

Examining print media can reveal differences in reporting compared to online platforms. Print media typically have longer production cycles and cannot respond to current events with the same speed as online environments. This could mean that their content is more carefully considered and more space may be devoted to exploring deeper aspects of a case, such as legal, social, and psychological impacts on victims and society.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

BURTON, Graeme, 2001. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister & Principal. ISBN 80-85947-67-6.

BUSKOTTE, Andrea, 2008. *Z pekla ven*. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-1786-6.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2002. *Oběti znásilnění*. In: *Kriminalistika*, roč. 35, č. 3, s. 197-205.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2004. *Forenzní psychologie*. Praha: Aleš Čeněk. ISBN 80-86473-86-4.

DEARING, James a ROGERS, Everett M., 1988. *Agenda-Setting Research: Where Has It Been, Where Is It Going?* Communication Yearbook 11. Routledge. ISBN 9780203856192.

DISMAN, Miroslav, 2002. *Jak se vyrábí sociologická znalost. Příručka pro uživatele*. Univerzita Karlova v Praze, Karolinum. ISBN 80-246-0139-7.

DOUŠOVÁ, Věra; HOUŽVOVÁ, Martina; CHOMOVÁ, Zuzana; JONES, Dorett; KALIBOVÁ, Klára; KUTÁLKOVÁ, Petra; MIROVSKÁ, Alice; NG, Patricia; PROCHÁZKA, Ivo; SMITH, Karen Ingala; ŠÍDOVÁ, Lucie; TESAŘOVÁ, Eva; WOODWARD, Jodie et al., 2014. *Sexuální násilí: Proč se nikdo neptá?* 1. vyd. Praha: In IUSTITIA. ISBN 978-80-260-5793-2.

GUNTER, Barrie, 1999. *Media Research Methods. Measuring Audiences, Reactions and Impact*. UK: University of Leicester, SAGE Publications Ltd. ISBN 978-0761956587

HENDL, Jan, 2005. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 80-7367-040-2.

JEWKES, Rachel, SEN, Purna a GARCIA-MORENO, Claudia, 2002. *Chapter 1: Violence - A Global Public Health Problem*. In: *World report on violence and health*. Geneva: World Health Organization. ISBN 92-4-154561-5.

JEWKES, Rachel, SEN, Purna a GARCIA-MORENO, Claudia, 2002. *Chapter 6: Sexual violence*. In: *World report on violence and health*. Geneva: World Health Organization. ISBN 92-4-154561-5.

JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbora, 2003. *Média a společnost*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-697-7.

KOLÁŘOVÁ, Kateřina, PAVLÍK, Petr a SMETÁČKOVÁ, Irena, 2009. *Co je sexuální obtěžování a jak se mu bránit: příručka pro studující vysokých škol*. 1. vydání. Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-80-87398-03-6.

KŘÍŽKOVÁ, Alena; ČERMÁKOVÁ, Marie; DUDOVÁ, Radka; MAŘÍKOVÁ, Hana a UHDEOVÁ, Zuzana, 2005. *Obtěžování žen a mužů a sexuální obtěžování v českém systému pracovních vztahů: Rozsah, formy, aktéři, řešení*. Oddělení Gender & sociologie, Sociologický ústav AV ČR.

MCCOMBS, Maxwell E., 2004. *Setting the Agenda. The Mass Media and Public Opinion*. Cambridge: Polity Press. ISBN. 978-15-09535-80-4.

MCNAIR, Brian, 1988. *Images of the Enemy: Reporting the New Cold War*. London: Routledge. ISBN 9780415006453.

MCQUAIL, Denis, 2009. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-574-5.

MORAVEC, Václav, 2020. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia. ISBN 978-80-200-3111-2.

ŘIHÁČEK, Tomáš, ČERMÁK, Ivo, HYTYCH, Roman et al., 2013. *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-6382-2

SMETÁČKOVÁ, Irena, PAVLÍK, Petr a KOLÁŘOVÁ, Kateřina, 2009. *Sexuální obtěžování na vysokých školách: proč vzniká, jak se projevuje, co lze proti němu dělat. Příručka pro vedení vysokých škol a vyučující*. Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-80-87398-02-9.

STRAUSS, Anselm L. a CORBIN, Juliet, 1999. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Sdružení Podané ruce. ISBN 80- 85834-60-X.

ŠKODOVÁ, Markéta, ČERVENKA, Jan, NEČAS, Vlastimil, KALVAS, František, TABERY, Paulína a TRAMPOTA, Tomáš, 2008. *Agenda-setting: teoretické přístupy*. Praha: Sociologický ústav Akademie věd ČR. ISBN 978-80-7330-151-4.

TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina, 2010. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-683-4.

WEAVER, David, MCCOMBS, Maxwell a SHAW, Donald L, 1988. *International Trends in Agenda-Setting Research*. Westdeutsche Verlag GmbH.

BURTON, Graeme. Úvod do studia médií. Brno: Barrister & Principal, 2001. Studium (Barrister & Principal). ISBN 80-85947-67-6.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY (INTERNETOVÉ ZDROJE):

13. KOMNATA, 2021. *13. komnata Jany Fabiánové*. Online. Česká televize, 13. komnata. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1186000189-13-komnata/221562210800014/> . [cit. 2023-12-19].

168 HODIN, 7.11.2021. Online. Česká televize [ČT]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10117034229-168-hodin/221452801101107/> . [cit. 2023-11-14].

AMNESTY INTERNATIONAL, 2015. *Závěrečná zpráva z výzkumu: Problematika násilí na ženách optikou české populace*. Online. Focus Agency. Dostupné z: <https://www.focus-agency.cz/files/contentFiles/amnesty-international-fin.pdf> . [cit. 2023-12-08].

AMNESTY INTERNATIONAL, 2018. *Závěrečná zpráva z výzkumu: Problematika násilí na ženách optikou české populace*. Online. Focus Agency. Dostupné z: https://www.amnesty.cz/data/file/5068-vyzkum_2018.pdf?version=1605458424 . [cit. 2023-12-08].

APPELTOVÁ, Michaela; MOŽÍŠOVÁ, Alžběta a VOCHOCOVÁ, Lenka, 2016. *Analyza mediálního zobrazování genderově podmíněného násilí*. Online. Oddělení rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR. Dostupné z: https://vlada.gov.cz/assets/urad-vlady/vydavatelstvi/vydane-publikace/Analyza-medialniho-zobrazovani-genderove-podmineneho-nasili_FINAL.pdf . [cit. 2023-12-03].

BASILE, Kathleen C et al., 2014. *Sexual Violence Surveillance: Uniform Definitions and Recommended Data Elements*. Version 2.0. Online. Atlanta (GA): National Center for Injury Prevention and Control, Centers for Disease Control and Prevention. Dostupné z: https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/sv_surveillance_definitions1-2009-a.pdf . [cit. 2023-12-03].

BRASE, Gary L. a MILLER, Rebecca L., 2001. *Differences in the perception of and reasoning about quid pro quo sexual harassment*. Online. Psychology, Evolution & Gender, s. 241-264. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/14616660110104814> . [cit. 2024-03-08].

BRYANT, Antony a CHARMAZ, Kathy, 2007. *The SAGE Handbook of Grounded Theory*. Online. SAGE Publications Ltd. Dostupné z: <https://doi.org/10.4135/978184860794> . [cit. 2024-01-09].

ČECHOVÁ, Jitka a JANDOVÁ, Hana, 2009. *Stop znásilnění. Analýza stavu pomoci obětem znásilnění v České republice*. Online. Persefona z.s. Dostupné z: https://www.persefona.cz/source/pdf/analyza_Stop_znasilneni.pdf . [cit. 2023-12-02]

ČESKO, 2009. *Zákon č. 198/2009 Sb. Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon)*. Online. In: *Zákony pro lidi*. AION CS, © 2010-2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-198> . [cit. 2023-03-14].

ČESKO, 2013. *Zákon č. 45/2013 Sb., Zákon o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů)*. Online. In: *Zákony pro lidi*. AION CS, © 2010-2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-45#cast1> . [cit. 2023-12-13].

ČESKO, 2009. *Zákon č. 40/2009 Sb., Zákon trestní zákoník*. Online. In: *Zákony pro lidi*. AION CS, © 2010-2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40> . [cit. 2023-12-13].

DIGITAL NEWS REPORT, 2024 . *About us*. Online. Reuters Institute for the Study of Journalism. © 2024. Dostupné z: <https://www.digitalnewsreport.org/about-us/> . [cit. 2023-11-06].

DONEGAN, Moira, 2018. *How #MeToo revealed the central rift within feminism today*. Online. the Guardian. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/news/2018/may/11/how-metoo-revealed-the-central-rift-within-feminism-social-individualist> . [cit. 2024-03-07].

ENTMAN, Robert M., 1993. *Framing: Toward Clarification of A Fractured Paradigm*. Online. *Journal of Communication*. vol. 43, no. 4, s. 51-58. Dostupné z: <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x> . [cit. 2024-02-18]

EU, 2006. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (přepracované znění)*. Online. In: *Zákony pro lidi*. AION CS, © 2010-2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/pravoou/dokument?celex=32006L0054&date=0> . [cit. 2023-11-14]

FISHER, Richard, 2020. *The subtle ways that 'clicktivism' shapes the world*. Online. BBC Future. Dostupné z: <https://www.bbc.com/future/article/20200915-the-subtle-ways-that-clicktivism-shapes-the-world> . [cit. 2024-03-12]

FREELON, Deen, MARWICK, Alice, & KREISS, Daniel, 2020. *False equivalencies: Online activism from left to right*. Online. Science. vol 369, no. 6508, s. 1197-1201. Dostupné z: <https://www.science.org/doi/10.1126/science.abb2428> . [cit. 2023-11-29].

GAVRINĚV, Jan, 8.11.2021. *Znásilňoval mě a hrozil elektrošoky. Další pacientka obvinila Cimického*. Online. Seznam Zprávy. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/znasilnoval-me-a-hrozil-elektrosoky-dalsi-pacientka-obvinila-cimickeho-179819> . [cit. 2024-03-08].

HYNKOVÁ VRBOVÁ, Martina [@hynkova_vrbova_martina], 8.11.2021. *S doktorem Cimickým jsem před dvaceti lety uváděla pořad Co mám dělat, když...* Online, příspěvek. Dostupné z: Instagram, <https://www.instagram.com/p/CWAZQL5rlMj/> . [cit. 2024-03-02].

CHODIL, Jakub a LUCOVIČ, Matěj, 20.12.2023. *„Ne znamená ne.“ Vláda schválila změnu definice znásilnění, opouští podmínku použití násilí*. Online. Česká televize [ČT24]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/ne-znamená-ne-vláda-schválila-zmenu-definice-znasilneni-opousti-podminku-pouziti-nasili-344332> . [cit. 2024-02-13].

iDNES.cz, 1.11.2021. *Sexuální predátor krytý lékařským titulem? Cimický čelí obvinění*. Online. iDNES.cz. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/jan-cimicky-jana-fabianova-vyznamenani-sexualni-obtezovani.A211101_083757_domaci_vlc . [cit. 2023-12-19].

MCNAIR, Brian, 2011. *An Introduction to Political Communication*. 5th Edition. Online. London: Routledge. Dostupné z: <https://doi.org/10.4324/9780203828694> . [cit. 2024-02-21]

me too, 2024. *VISION & THEORY of change*. Online. me too mvmt, @2024. Dostupné z: <https://metoomvmt.org/get-to-know-us/vision-theory-of-change/> . [cit. 2024-01-29].

MILANO, Alyssa [@Alyssa_Milano], 15.10.2017. *If you've been sexually harassed or assaulted write 'me too' as a reply to this tweet...* Online, obrázek/tweet. Twitter. Dostupné z: https://twitter.com/Alyssa_Milano/status/919659438700670976?lang=cs . [cit. 2024-03-07].

MONT, Janice D., MILLER, Karen-Lee a MYHR, Terii L., 2003. *The Role of “Real Rape” and “Real Victim” Stereotypes in the Police Reporting Practices of Sexually Assaulted Women*. Online. *Violence Against Women*. vol. 9, no. 4, s. 466-486. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1077801202250960> . [cit. 2023-12-05]

PAN, Zhongdang a KOSICKI, Gerald, 1993. *Framing Analysis: An Approach to News Discourse*. Online. *Political Communication*, vol. 10, no. 1, s. 55-75. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/10584609.1993.9962963> . [cit. 2024-01-17].

PEROUTKOVÁ, Jana, 9.11.2021. *Cimický zneužil svoji pozice a jeho praktiky byly nepřipustné, shodli se psychiatr Bašný a advokátka Hrdá*. Online. Česká televize [ČT24]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/cimicky-zneužil-svoji-pozice-a-jeho-praktiky-byly-nepripustne-shodli-se-psychiatr-basny-a-advokatka-26965> . [cit. 2024-03-07].

PFLUM, Mary, 15.10.2018. *A year ago, Alyssa Milano started a conversation about #MeToo. These women replied*. Online. NBC News. Dostupné z: <https://www.nbcnews.com/news/us-news/year-ago-alyssa-milano-started-conversation-about-metoo-these-women-n920246> . [cit. 16.12.2023].

POLLITT, Amanda et al., 2021. *Heteronormativity in the Lives of Lesbian, Gay, Bisexual, and Queer Young People*. Online. *Journal of Homosexuality*. vol. 68, no. 3, s. 522-544. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/00918369.2019.1656032> . [cit. 2023-12-03].

ZÁPAL, David. *Dcera Urbánkové tvrdě obviňuje Jana Cimického: Útok téhle zrudy mě málem zabil*. Online. In: *Extra.cz*, 29. 10. 2021. Dostupné z: <https://www.extra.cz/dcera-urbankove-tvrde-obvinuje-jana-cimickeho-utok-tehle-zrudy-me-malem-zabil-53f4f/galerie/4> . [cit. 2024-03-07].

REESE, Stephen D., 2001. *Prologue – Framing Public Life: A Bridging Model for Media Research*. Online. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/247280571_Prologue-Framing_Public_Life_A_Bridging_Model_for_Media_Research . [cit. 2024-02-16].

ROBINSON, Brandon A., 2016. *Heteronormativity and Homonormativity*. Online. *The Wiley Blackwell Encyclopedia of Gender and Sexuality Studies*. Dostupné z: <https://doi.org/10.1002/9781118663219.wbegss013> . [cit. 2023-11-29].

ROZSYPAL, Michael, 2021. *Povalil mě na sedačku a osahával: Jaké je svědectví modelky o Cimickém*. Online. DVTV, Aktuálně.cz. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/dvtv/zive-povalil-me-na-sedacku-a-osahaval-jake-je-svedectvi-mode/r~ab2569f8418e11ec94d2ac1f6b220ee8/> . [cit. 2023-11-14].

ROZSYPAL, Michael, 2022. *Mamá mě od nahlášení Čimického zrazovala, teď je největší podporou*. Online. Aktuálně.cz, DVTV. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/dvtv/fabianova-mama-me-od-nahlaseni-cimickeho-zrazovala-ted-je-ne/r~339e390869f311ed8c6f0cc47ab5f122/r~29fae5ec78b411ee8c6f0cc47ab5f122/> . [cit. 2023-12-11].

SIVARAJASINGAM, Vasumathy et al., 2022. *Investigating public awareness, prevailing attitudes and perceptions towards domestic violence and abuse in the United Kingdom: a qualitative study*. Online. BMC Public Health. Dostupné z: <https://doi.org/10.1186/s12889-022-14426-9> . [cit. 2023-12-02].

STEJSKALOVÁ, Jana, 2020. *Me Too v Česku*. Online. Radio Prague Int. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/me-too-v-cesku-8104531> . [cit. 2024-03-06].

ŠINDLEROVÁ, Denisa a CHODIL, Jakub, 4.1.2024. *Cimickému žalobkyně navrhuje tři roky vězení. Znalci kvůli administrativní chybě nebyli předvoláni*. Online. Česká televize [ČT24]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/cimicky-u-soudu-odmitl-ze-by-se-dopustil-znasilneni-nebo-sexualniho-natlaku-344633> . [cit. 2024-03-09].

ŠKODA, Jan, 8.11.2021. *Policie se zabývá tvrzeními, že Cimický sexuálně obtěžoval ženy. Podle Babiše by neměl dostat vyznamenání*. Online. Česká televize [ČT24]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/policie-se-zabyva-tvrzenimi-ze-cimicky-sexualne-obtezoval-zeny-podle-babise-by-nemel-dostat-vyznamen-27480> . [cit. 2023-12-19].

THE CANADIAN RESOURCE CENTRE FOR VICTIMS OF CRIME [CRCVC], 2009. *Victim Blaming*. Online. Canada: Ottawa. Dostupné z: https://crcvc.ca/docs/victim_blaming.pdf . [cit. 2023-12-03].

THE DEPARTMENT OF ADMINISTRATIVE SERVICES (DAS), 2018. *Sexual Harassment: Resources*. Online. In: Department of Administrative Services – Oregon GOV. Dostupné z: <https://www.oregon.gov/das/HR/Documents/SH.pdf> . [cit. 2023-12-03].

U.S. EQUAL EMPLOYMENT OPPORTUNITY COMMISSION [EEOC], 1990. *Policy Guidance on Current Issues of Sexual Harassment*. Online. In: U.S. Equal Employment Opportunity Commission. EEOC Headquarters. Dostupné z: <https://www.eeoc.gov/laws/guidance/policy-guidance-current-issues-sexual-harassment> . [cit. 2023-11-17].

UNIVERSITY OF NEW HAMPSHIRE [UNH], 2024. *Sexual Harassment & Rape Prevention Program (SHARPP): Rape Culture*. Online. Durham: University of New Hampshire, © 2024. Dostupné z: <https://www.unh.edu/sharpp/prevention/rape-culture> . [cit. 2023-11-06].

ÚŘAD VLÁDY ČR, 2023. *Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023–2026*. Online. To je rovnost. Dostupné z: https://vlada.gov.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/AP_DGPN-2023_final.pdf . [cit. 2023-11-14].

TEZE:

SCHVÁLENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce									
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:									
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Veronika Divišová	Razítko podatelny: <table border="1"><tr><td colspan="2">Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd</td></tr><tr><td>Došlo dne:</td><td>12 -09- 2023 -1-</td></tr><tr><td>Čj:</td><td>253 Příloh:</td></tr><tr><td>Přidělena:</td><td></td></tr></table>	Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd		Došlo dne:	12 -09- 2023 -1-	Čj:	253 Příloh:	Přidělena:	
Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd									
Došlo dne:		12 -09- 2023 -1-							
Čj:		253 Příloh:							
Přidělena:									
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2020									
Fakultní e-mail diplomantky/diplomanta: 98256969@fsv.cuni.cz									
Studijní program/specializace: Komunikační studia, specializace Mediální studia									
Název práce v češtině: Mediální obraz kauzy Jana Cimického ve vybraných českých online médiích.									
Název práce v angličtině: Media portrayal of the „Jan Cimický“ case in the selected Czech online media.									
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2022/2023) (diplomovou práci je možné obhajovat nejdříve šest měsíců od schválení tezí) LS 2023/24									
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): <p>Sexuální obtěžování a genderově podmíněné násilí je závažný společenský problém. Výzkumy na toto téma říkají, že společnost ale často sexuální násilí a obtěžování jako problém nevnímá, a je tak toto téma spíše opomíjené. Dochází ke stereotypizaci, bagatelizaci sexuálního násilí, stigmatizaci či obviňování obětí, nebo k sekundární viktimizaci. (Problematika násilí na ženách optikou české populace, 2018; Appeltová, Možíšová, Vochocová, 2016; Zkušenost obyvatel ČR se sexuálním násilím a sexuálním obtěžováním: výzkumná zpráva, 2021)</p> <p>Jan Cimický je veřejně známý psychiatr. V říjnu 2021 byl tehdejší prezident ČR navržen na vyznamenání za zásluhy o stát v oblasti kultury. V reakci na to ale zpěvačka Jana Fabiánová na sociálních sítích zveřejnila příspěvek, že ji Jan Cimický údajně sexuálně obtěžoval a napadl, když u něj vyhledala pomoc po těžkém rozvodu. K obvinění se připojily další ženy. Cimický tvrdil, že si problému nebyl vědom a obvinění odmítl. Na jaře 2022 policie obvinila Cimického z 29 případů znásilnění a vydírání.</p> <p>Má práce vychází z předpokladu, že masová média nastolují témata veřejné diskuse, vytváří způsob, jak se o nich mluví, a tak určuje, jak k nim společnost přistupuje. Cílem této práce je zjistit, jaký je mediální obraz kauzy týkající se kauzy Jana Cimického, v jakých konotacích je zmiňována a do jakých rámců média kauzu zasazují.</p>									
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): <p>Úvod – představení tématu a cílů práce</p> <p>1. Teoretická část – vymezení základních pojmů</p> <ul style="list-style-type: none">○ Role médií ve společnosti – účinky a způsob konstrukce reality<ul style="list-style-type: none">▪ Agenda settings▪ Mediální rámcování									

<ul style="list-style-type: none"> • Typy rámců ○ Kontext studie <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osoba Jana Cimického ▪ Kauza Jana Cimického ○ Sexuální obtěžování a genderově podmíněné násilí <ul style="list-style-type: none"> ▪ Problematika sexuálního obtěžování a genderově podmíněného násilí v ČR ▪ Obviňování obětí (victim blaming) ▪ Viktimizace ▪ Hnutí MeToo <p>2. Metodologická část</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Cíl práce a výzkumné otázky ○ Vymezení kódovací jednotky ○ Uvedení výzkumných metod <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kvantitativní obsahová analýza ▪ Kvalitativní obsahová analýza <p>3. Výzkumná (analytická) část</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kvantitativní obsahová analýza ○ Kvalitativní obsahová analýza ○ Shrnutí výsledků výzkumné části <p>Závěr</p> <p>Použitá literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Přílohy
<p>Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy):</p> <p>K analýze budou vybrány nejčtenější české online zpravodajské servery dle <i>Reuters Institute Digital News Report</i>, a to z důvodu největšího dosahu. Mezi první tři nejnavštěvovanější se zařadily seznamzpravy.cz, iDnes.cz a Novinky.cz, a to jak v roce 2021, tak i v roce 2022.</p> <p>Sledované období bude od zveřejnění příspěvku Jany Fabiánové na sociálních sítích, tj. od 28.10.2021, až do konce dubna následujícího roku, kdy policie obvinila Jana Cimického z 29 případů znásilnění a vydírání, tj. do 30.4.2022.</p>
<p>Postup (technika) při zpracování materiálu:</p> <p>Výzkumná část práce bude rozdělena do dvou částí. Mediální analýza může mít buď kvantitativní či kvalitativní charakter, v některých případech lze ale využít kombinovaný přístup pro využití výhod obou metod. Kvantitativní analýza nám umožní zredukovat počet analyzovaných mediálních výstupů a vybrat jen ty relevantní pro výzkum. Kvalitativní pak umožní především získání podrobného popisu zkoumaného jevu.</p> <p>Jako první proběhne kvantitativní obsahová analýza, díky které získáme ucelený výběrový soubor. Provedeme tak prostřednictvím elektronické databáze Newton Media a vybraných klíčových slov.</p> <p>Druhá část bude kvalitativní obsahová analýza, kdy se hlouběji podívám na získaná data z první části a zaměřím se na význam předávaných sdělení. Východiskem bude koncept mediálního rámcování.</p>

Metoda pro tuto práci bude vycházet z postupů zakotvené teorie (GTM), konkrétně využije otevřeného a axiálního kódování.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2–5 řádků):

TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. Metody výzkumu médií. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4.

Kniha popisuje postupy a zásady komerčního i akademického výzkumu médií, tj. výzkumu mediálních organizací, sdělení i mediálních publik, včetně způsobu interpretace informací. Metodické postupy jsou ukázány na praktických příkladech z českých médií.

MCCOMBS, Maxwell. Agenda Setting: Nastolování agendy: masová média a veřejné mínění. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-591-2.

Kniha popisuje, jak zejména zpravodajská média ovlivňují své diváky, podle toho, jaká témata ve své agendě vybírají jako hlavní a jaké mínění si o nich vytváří veřejnost. Zabývá se otázkou, proč se do popředí dostávají primárně negativní zprávy a jak to diferencuje politickou orientaci i názor veřejnosti. V knize jsou shrnuty stovky mediálních výzkumů na toto téma a kniha se kritickým způsobem zabývá prameny a dopadem médií nastolované agendy.

BURTON, Graeme a JIRÁK, Jan. Úvod do studia médií. Vyd. 1. Brno: Barrister & Principal, 2001. Studium. ISBN 80-85947-67-6.

První česká psaná učebnice mediálních studií shrnuje poznatky ze studia médií a vykládá, jakou roli média sehrávají v životě jednotlivce i společnosti na příkladech z českých i světových médií. Objasňuje důležitost studování médií a jak je možné média studovat, jak analyzovat mediované obsahy, jak přistupovat k chování médií a jak kvalifikovaně uvažovat o jejich účincích.

KUTÁLKOVÁ, Petra a L'ubica KOBOVÁ. Sexuální násilí: Proč se nikdo neptá? Praha: In Iustitia, 2014. ISBN 978-80-260-5793-2.

Publikace o sexuálním násilí na dospělých obsahuje cenné zdroje informací o sexualizovaném násilí a jeho specifikacích pro širokou i odbornou veřejnost.

APPELTOVÁ, Michaela, MOŽÍŠOVÁ, Alžběta & VOCHOCOVÁ Lenka.

Analýza mediálního zobrazování genderově podmíněného násilí. 2016. [online]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Analýza-mediálního-zobrazování-genderově-podmíněného-násilí_FINAL.pdf

Analýza zpracovaná pro Oddělení rovnosti žen a mužů Sekce pro lidská práva Úřadu vlády ČR se zaměřuje na mediální obraz genderově podmíněného násilí. Na vybraném vzorku ukáže, jakým způsobem média v České republice informují o genderově podmíněném násilí na ženách i mužích.

STRAUSS, Anselm L. a Juliet CORBIN. Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999. SCAN. ISBN 80-85834-60-X.

Kniha týkající se kvalitativního výzkumu popisuje postupy a techniky zakotvené teorie. Odpovídá na základní otázky, které mohou při výzkumu nastat. Vysvětluje základní principy zakotvené teorie, a jak a kde ji použít. Také vysvětluje jednotlivé části a postupy při kódování.

HENDL, Jan. Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2

Publikace popisuje hlavní výzkumné plány a z jakých zdrojů metody kvalitativního výzkumu vycházejí. Popisuje a vysvětluje kvalitativní metody sběru dat, jak je kódovat, vyhodnocovat a interpretovat.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let):

THELENOVÁ, Alena. Mediální obraz sexuálního obtěžování na příkladu kampaně #MeToo. Praha, 2019. 59 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut Sociologie. Katedra Sociologie. Vedoucí diplomové práce PhDr. Marie Pospíšilová, Ph.D.

KNÍŽKOVÁ, Gabriela. Kampaně MeToo a její obraz ve vybraných českých periodikách. Praha, 2019. 47 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut Komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra Žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. Tereza Krobová.

ALVAREZ ALVAREZ, Žaneta. Mediální konstrukce genderově podmíněného násilí ve vybraných španělských médiích. Praha, 2021. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Vochocová, Lenka.

FOLPRECHTOVÁ, Josefína. Vliv médií na sekundární viktimizaci a victim blaming obětí sexuálního násilí a obtěžování. Praha, 2022. 65 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce PhDr. Václav Moravec Ph.D., Ph.D.

KONOPÁČOVÁ, Jana. Rámcování kampaně Me Too ve vybraných českých médiích. Praha, 2019. 72 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra Mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Lenka Vochocová, PhD.

JÍCHOVÁ, Leona. Sexuální obtěžování a jiné formy obtěžování v pracovněprávních vztazích. Praha, 2023. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Právnická fakulta, Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení. Vedoucí práce Koldinská, Kristina.

AOUFOVÁ, Anisa. Hranice konsenzuálního chování v oblasti intimity a sexuality v České republice. Praha, 2023. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra sociologie. Vedoucí práce Hasmanová Marhánková, Jaroslava.

BĚLÍKOVÁ, Kristýna. Resilience a copingové strategie ženských obětí sexuálního násilí. Praha, 2022. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra psychologie. Vedoucí práce Faberová, Karolína.

DVOŘÁKOVÁ, Lucie. Mediální reprezentace genderově podmíněného násilí na českých zpravodajských serverech – případová studie. Praha, 2022. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Vochocová, Lenka.

Datum / Podpis studenta/ky

12.9.2023

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

V teoretické části práce lze stručně obsáhnout témata glamorizace násilí médii, copycat efektu, odpovědnosti médií nebo téma dynamiky moci čili vztahu mezi moci, vlivem a schopností páchat, skrývat se nebo čelit následkům za násilné činy.

Metoda zakotvené teorie je časově náročná a je proto nutné dát velký důraz na selekci tématu, rozsahu vzorku a zkoumaného období. Metoda je též hodně ovlivněna rizikem propsání subjektivního vnímání problému výzkumníka/výzkumnice. Při zpracování materiálu proto bude nutné na toto riziko brát zřetel.

Autorka se rozhodla analyzovat zpracování kauzy ve třech nejčtenějších zpravodajských online médiích. Kauza se ale propsala i do ostatních titulů, včetně bulvárních, které v práci nebudou obsaženy. Výběr médií bude nutné v práci obhájit a výsledky analýzy je nutné vnímat v kontextu této potenciální limitace.

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Přestože má téma mnoho lokálních specifik, při výběru literatury by bylo vhodné vycházet též ze zahraniční literatury a studií, které se tématu věnují. Například:

BURNAY, Jonathan, Sven KEPES a Brad J. BUSHMAN. Effects of violent and nonviolent sexualized media on aggression-related thoughts, feelings, attitudes, and behaviors: A meta-analytic review. *Aggressive Behavior* [online]. 2022, 48(1), 111-136 [cit. 2023-09-12]. ISSN 0096-140X. Dostupné z: doi:10.1002/ab.21998

DURHAM, Meenakshi Gigi. *MeToo: The Impact of Rape Culture in the Med.* Polity, 2021. ISBN 978-1-509-53519-4.

EASTEAL, Patricia, Kate HOLLAND a Keziah JUDD. Enduring themes and silences in media portrayals of violence against women. *Women's Studies International Forum* [online]. 2015, 48, 103-113 [cit. 2023-09-12]. ISSN 02775395. Dostupné z: doi:10.1016/j.wsif.2014.10.015

MALAMUTH, Neil M. a John BRIERE. Sexual Violence in the Media: Indirect Effects on Aggression Against Women. *Journal of Social Issues* [online]. 1986, 42(3), 75-92 [cit. 2023-09-12]. ISSN 00224537. Dostupné z: doi:10.1111/j.1540-4560.1986.tb00243.x

MALAMUTH, Neil M a James V.P CHECK. The effects of mass media exposure on acceptance of violence against women: A field experiment. *Journal of Research in Personality* [online]. 1981, 15(4), 436-446 [cit. 2023-09-12]. ISSN 00926566. Dostupné z: doi:10.1016/0092-6566(81)90040-4

WRIGHT, Paul J. a Robert S. TOKUNAGA. Men's Objectifying Media Consumption, Objectification of Women, and Attitudes Supportive of Violence Against Women. *Archives of Sexual Behavior* [online]. 2016, 45(4), 955-964 [cit. 2023-09-12]. ISSN 0004-0002. Dostupné z: doi:10.1007/s10508-015-0644-8

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

12.9.2023
Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO VE VYHLÁŠCE ŘEDITELE INSTITUTU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU.

SEZNAM PŘÍLOH

Kódovací kniha

Viz příloha 1 a příloha 2.

Seznam článků citovaných v analytické části

Viz příloha 3.

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obrázek 2: Vložené upozornění personálem Modré laguny po vstupu na jejich webové stránky.

Zdroj: Modrá laguna

Obrázek 2: Příspěvek Martiny Hynkové Vrbové na sociální síti Instagram, 8.11.2021

Zdroj: Instagramový profil Vrbové.

Obrázek 3: Tweet Alyssy Milano z 15.10.2017, který hnutí Me Too zviditelnil. Zdroj: Twitterový účet Milano.

Tabulka 1: Počet vybraných článků. Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka 2: Schéma kategorií a podkategorií. Zdroj: vlastní zpracování.

Graf 2: Časová osa osoby a kauzy Jana Cimického. Zdroj: vlastní zpracování.